

**Vysoká škola ekonomie a managementu
Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

KOMUNIKACE A LIDSKÉ ZDROJE

**Vysoká škola ekonomie a managementu
Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5**

NÁZEV BAKALÁŘSKÉ PRÁCE/TITLE OF THESIS

Novelizace BOZP pro rozšiřující se společnost

TERMÍN UKONČENÍ STUDIA A OBHAJOBA (MĚSÍC/ROK)

červen / 2020

JMÉNO A PŘÍJMENÍ STUDENTA / STUDIJNÍ SKUPINA

Jana Brslínková / KLZ 32

JMÉNO VEDOUcíHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Ing. Martin Řehoř, Ph.D., MBA

PROHLÁŠENÍ STUDENTA

Odevzdáním této práce prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci na uvedené téma vypracoval/a samostatně a že jsem ke zpracování této bakalářské práce použil/a pouze literární prameny v práci uvedené.

Jsem si vědom/a skutečnosti, že tato práce bude v souladu s § 47b zák. o vysokých školách zveřejněna, a souhlasím s tím, aby k takovému zveřejnění bez ohledu na výsledek obhajoby práce došlo.

Prohlašuji, že informace, které jsem v práci užil/a, pocházejí z legálních zdrojů, tj. že zejména nejde o předmět státního, služebního či obchodního tajemství či o jiné důvěrné informace, k jejichž použití v práci, popř., k jejichž následné publikaci v souvislosti s předpokládanou veřejnou prezentací práce, nemám potřebné oprávnění.

Datum a místo: 21. 4. 2020 v Praze

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych tímto poděkovala vedoucímu bakalářské práce Ing. Martinu Řehořovi, Ph.D., MBA za metodické vedení a odborné konzultace, které mi poskytl při zpracování mé bakalářské práce.

Vysoká škola ekonomie a managementu
Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

SOUHRN

1. Cíl práce:

Primárním cílem bakalářské práce je novelizace BOZP pro rozšiřující se společnost, která zvyšuje počet svých zaměstnanců. Dílčím cílem je nalézt dostupnými metodami slabá místa v zajištění BOZP a navrhnout opatření, která by zvýšila bezpečnost zaměstnanců této společnosti.

2. Výzkumné metody:

Teoretická část obsahuje uvedení do problematiky BOZP, jejíž zpracování proběhlo na základě právních předpisů formou literární rešerše, která zajistila teoretický přehled v oblasti BOZP.

Praktická část práce se zabývá vyhledáváním rizik a řešením zajištění optimálního stavu BOZP u vybrané společnosti. Výzkumnými metodami proběhlo šetření současného stavu BOZP ve společnosti s využitím dotazníkového šetření zaměstnanců a dále byla vypočtena míra úrazovosti u provozovaných pracovních profesí. Identifikace rizik a jejich vyhodnocení proběhlo bodovou metodou JBM, která ukázala charakter a míru rizik vyskytujících se na pracovišti. Komparace zjištěných výsledků se zákonnou povinností z teoretické části odhalila nedostatky, které byly předmětem navržených opatření. Další metoda hodnocení váhy úkonů ukázala zatížení společnosti při zajišťování BOZP, jež se projevilo ve výpočtu plnění úkonů předepsaných předpisů.

3. Výsledky výzkumu/práce:

Výzkumnými metodami, byly zjištěny postupy potřebné v oblasti BOZP pro nově příchozí zaměstnance a k aktualizaci stavu BOZP v celé společnosti. Šetřením stávajícího stavu, vyhodnocením rizik a dotazníkovým šetřením byly nalezeny nedostatky v oblasti zabezpečení prostředí, kde byla navržena opatření k nápravě. Další nedostatek byl nalezen v neaktualizovaném vnitřním předpisu Řád skladu, který je třeba novelizovat i o navržená opatření. Dále byl pomocí vlastního šetření, nalezen prostor pro zlepšení, a to v navržení způsobu zajištění systému BOZP. Všechny navržené změny a opatření byly ekonomicky vyčísleny.

4. Závěry a doporučení:

Na základě pozorování, identifikace možných rizik ve společnosti a jejich vyhodnocení, rozhovorů s majitelem i zaměstnanci bylo navrženo několik doporučení pro rozšiřující se společnost. V oblasti BOZP byla doporučena úprava pracovního prostředí, a to v zavedení systému bezpečnostních značek, který je nedostačující. Další slabina byla nalezena ve vyznačení bezpečných zón a komunikací pro automobily a pro bezpečný pohyb osob po celém areálu společnosti. Všechny zjištěné nedostatky po nápravě musí být zavedeny do Řádu skladu, který nebyl dlouhodobě aktualizován. Další doporučení se týkalo výběru OOPP podle norem a potřeb zaměstnanců, kde byl vypracován návrh na nákup OOPP pro nové zaměstnance a současně nákup na obměnu OOPP pro stávající zaměstnance. Pro srovnání cenové nabídky byly vybrány dvě firmy specializující se na tuto oblast. Další položkou finančního nákladu BOZP bylo školení, kde byla vyčíslena povinná školení zaměstnanců, která byla doplněna o školení první pomoci, které je nepovinné, ale potřebné. Šetření poukázalo na náročnost a množství úkonů v zajištění BOZP, které společnost zajišťuje jen na 64 %. Společnost zajišťuje BOZP sama ve vlastní režii, proto byly navrženy podpůrné systémy, které by pomohly v řešení efektivnějšího zajištění BOZP.

KLÍČOVÁ SLOVA

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP), osobní ochranné pracovní pomůcky (OOPP)

Vysoká škola ekonomie a managementu
Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

SUMMARY

1. Main objective:

The primary aim of the Bachelor thesis is the amendment of the Health and Safety at Work (BOZP) for expanding company, which is increasing its staff. The partial aim is to find out weak points in arranging BOZP and to propose measures, which could increase staff safety of this company.

2. Research methods:

The theoretical part contains the presentation of issues of BOZP. It has been prepared on the basis of legal regulations in the form of bibliographic research, which set theoretical overview of the field of BOZP. The practical part deals with looking for risks and ensuring the optimal BOZP state in selected company. Research methods were used to survey the present state of BOZP in the company using questionnaire survey of employees. The accident rate has been calculated in different categories of company workers. The risk identification and their evaluation has been made using point method JBM, which has showed the character and the rate of risks occurring in the workplace. Comparison of discovered results with the legal obligation from the theoretical part has revealed deficiencies, which has been subject of suggested measures. The further method of weight assessment of operations has showed the burden of company when it ensure BOZP. It has been manifested in the calculations of operations, which are laid down by regulations.

3. Result of research:

Research methods have found out procedures, which are necessary in the field of BOZP for newcomers and amendment of BOZP state in all company. Using research of the current state, evaluation of risks and questionnaire survey, deficiencies has been found in the field of safety of setting, where the improvement measures have been recommended. Another deficiency has been outdated internal regulation - Rules of storehouse, which has to be amended with recommended measures. Using the own research, the scope for further improvement has also been found, namely suggestion of securing BOZP system. All suggested changes and measures have been economically calculated.

4. Conclusions and recommendation:

On the basis of observations, identification of possible risks in the company and their evaluations, talks with owner and employees, several recommendations for expanding company have been suggested. In the field of BOZP the adjustment of workplace has been recommended, namely introduction of the system of safety signs, which is insufficient. Another weak point has been found out in the marking of safety zones and communications for cars and safe movement of staff throughout the company area. All discovered deficiencies have to be, after rectification, inserted into Rules of storehouse, which has not been updated for a long time. Another recommendation has concerned the selection of personnel protective work aids (OOPP), according to the norms and needs of employees. The proposal of the acquisition of OOPP has been prepared for newcomers and at the same time purchase for change of OOPP for existing employees. For comparison of price quotation two companies specialized in this field have been selected. Another item of financial costs of BOZP has been training. Compulsory training of employees, supplemented with the first aid, which is not obligatory but still useful, have been calculated here. Research has highlighted the difficulty and amount of operations to secure BOZP. The company actually fulfils only 64% of them. The company provides for BOZP alone, under its management. That's why the supportive systems have been developed, which could be helpful in dealing with more effective securing of BOZP.

KEYWORDS

Safety, risk identification, measures

JEL CLASSIFICATION

J28, J81, K31

Vysoká škola ekonomie a managementu
Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení:	Jana Brslínková
Studijní program:	Ekonomika a management (Bc.)
Studijní obor:	Komunikace a lidské zdroje
Studijní skupina:	KLZ 32
Název BP:	Novelizace BOZP pro rozšiřující se společnost
Zásady pro vypracování (stručná osnova práce):	1 Úvod2 Teoreticko-metodologická část 2.1 Uvedení do problematiky2.2 Vymezení základních pojmů BOZP2.3 Povinnosti zaměstnavatele2.4 Práva a povinnosti zaměstnanců2.5 Metodika práce3 Praktická část 3.1 Charakteristika společnosti3.2 Rizika BOZP3.3 Opatření BOZP3.4 Vyhodnocení výsledků praktické části3.5 Navrhované změny a doporučení4 Závěr
Seznam literatury: (alespoň 4 zdroje)	• BECKOVÁ, M. <i>BOZP dle ČSN ISO 45001:2018: komentáře a příklady: využití požadavků normy ve firemní praxi</i>. Praha: Verlag Dashöfer, 2019. ISBN 978-80-87963-91-3.• JANÁKOVÁ, A. <i>Minimum z BOZP</i>. Praha: Verlag Dashöfer, 2018. ISBN 978-80-87963-58-6.• NEUGEBAUER, T. <i>Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce neboli, O čem je současná BOZP</i>. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-106-4.• NEUGEBAUER, T. <i>Vyhledání a vyhodnocení rizik v praxi</i>. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7552-072-2.
Harmonogram	• Zpracování cílů a metodiky do 15. 12. 2019• Zpracování teoretické části do 31. 01. 2020• Zpracování výsledků do 31. 03. 2020• Finální verze do 30. 04. 2020
Vedoucí práce:	Ing. Martin Řehoř, Ph.D., MBA

prof. Ing. Milan Žák, CSc.
rektor

V Praze dne 22. 11. 2019

Prof. Ing.
Milan
Žák CSc.

Digitálně podepsal Prof.
Ing. Milan Žák CSc.
DN: cn=Prof. Ing. Milan
Žák CSc., c=CZ, o=Vysoká
škola ekonomie a
managementu, a.s.,
givenName=Milan,
sn=Žák,
serialNumber=ICA -
10393535

Obsah

1	Úvod	1
2	Teoreticko-metodologická část práce	2
2.1	Uvedení do problematiky BOZP	2
2.1.1	Historie a význam BOZP	3
2.2	Vymezení základních pojmů BOZP	3
2.2.1	Terminologie a zkratky	3
2.2.2	Právní úprava BOZP	4
2.2.3	Státní úřad inspekce práce	5
2.2.4	Systémy řízení BOZP	5
2.2.5	Rizikové faktory	6
2.2.6	Kategorizace prací	7
2.2.7	Rizikové práce	8
2.2.8	Prevence rizik	8
2.2.9	Osobní ochranné pracovní prostředky	8
2.2.10	Pracoviště a pracovní prostředí	8
2.2.11	Závodní preventivní péče	9
2.2.12	Školení zaměstnanců	11
2.2.13	Pracovní kázeň	11
2.3	Povinnosti zaměstnavatele	12
2.3.1	Povinnosti vedoucích zaměstnanců	14
2.4	Práva a povinnosti zaměstnanců	14
2.5	Metodika práce	15
3	Analytická část práce	17
3.1	Charakteristika společnosti	17
3.1.1	Popis prostředí a pracovní činnosti společnosti	17
3.2	Rizika BOZP	18
3.2.1	Statistické údaje pracovních úrazů k daným činnostem	18
3.2.2	Míra výskytu pracovních úrazů v roce 2018	19
3.2.3	Identifikace a hodnocení rizik	20
3.2.4	Vlastní šetření BOZP	21
3.2.5	Dotazníkové šetření	23
3.3	Opatření BOZP	26
3.3.1	Návrhy opatření zjištěné šetřením	26
3.3.2	Finanční náklady navrhovaných opatření	28

3.4	Vyhodnocení výsledků praktické části.....	34
3.4.1	Hodnocení plnění zákonné povinnosti a předepsaných předpisů.....	34
3.4.2	Hodnocení zajištění BOZP.....	34
3.4.3	Souhrn finančních nákladů BOZP navrhovaných opatření.....	36
3.5	Navrhované změny a doporučení.....	37
4	Závěr.....	39
	Literatura.....	I
	Přílohy.....	III

Seznam zkratk

BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
HP	hasící přístroj
ISO	Mezinárodní organizace pro normalizaci
OHSAS	Occupational Health and Safety Assessment Series
OIP	Úřad inspekce práce
OOPP	osobní ochranné prostředky
PO	požární ochrana
SÚIP	Státní úřad inspekce práce
PN	Pracovní neschopnost

Seznam tabulek

Tabulka 1	Registrovaná osvědčení „Bezpečný podnik“ ke dni 23.10.2018	6
Tabulka 2	Pracovní úrazy podle pohlaví v letech 2008–2018	11
Tabulka 3	Rozdělení pracovních míst do sektorů společnosti	17
Tabulka 4	ČSÚ Pracovní neschopnost z důvodu pracovního úrazu v roce 2018	19
Tabulka 5	Matice rizika.....	20
Tabulka 6	Vyhodnocení dotazníku pro zaměstnance společnosti.....	23
Tabulka 7	Vyhodnocení dotazníku pro zaměstnance skladu	25
Tabulka 8	Bezpečnostní značky, páska a pokyny	30
Tabulka 9	Bezpečnostní vodorovné značení	30
Tabulka 10	Dodatečná opatření.....	31
Tabulka 11	Přehled použitelnosti OOPP.....	31
Tabulka 12	Pracovní pomůcky firmy CANIS.....	32

Tabulka 13 Pracovní prostředky firmy VOCHOC.....	32
Tabulka 14 Komparace cenových nabídek na pořízení OOPP	33
Tabulka 15 Přehled školení plánovaných na rok 2020.....	33
Tabulka 16 Souhrn nákladů na BOZP.....	36
Tabulka 17 Cenový návrh na zajištění BOZP	36
Tabulka 18 Finanční přehled společnosti ke dni 31.12.2018.....	37
Tabulka 19 Nápravná opatření	37
Tabulka 20 Identifikace a hodnocení rizik.....	I
Tabulka 21 Kategorie relativní četnosti a následků rizik.....	III
Tabulka 22 Nabídka firmy CANIS SAFETY a.s.	III
Tabulka 23 Nabídka firmy VOCHOC	IV
Tabulka 24 Ukazatele pracovní úrazovosti v ČR v roce 2018 v odvětvích podrobně (ČSÚ)..	VI
Tabulka 25 Ceník - vodorovné značení.....	VII
Tabulka 26 Hodnocení plnění předepsaných předpisů	VIII

Seznam grafů

Graf 1 Pracovní úrazy v roce 2018.....	19
Graf 2 Vyhodnocení rizik.....	21
Graf 3 Hodnocení zajištění BOZP.....	35

Seznam obrázků

Obrázek 1 Chodba kanceláří společnosti bez označení únikového východu.....	29
Obrázek 2 Schodiště do patra kanceláří a zázemí pro zaměstnance	29
Obrázek 3 Společnost X.....	I

1 Úvod

Každý zaměstnavatel je ze zákona povinen zajistit svým zaměstnancům optimální bezpečné pracovní prostředí. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (dále jen „BOZP“) je soubor pravidel, norem a předpisů, které vychází z analýz rizik a z opatření skutečných škodných událostí, tuto skutečnost popisuje zdroj Legát a kol. (2016, s. 222) frází „vlastně je nepřímo píše sám život“. Podle autora Neugebauera (2014, s. 7) jsou požadavky na zajištění BOZP stanoveny direktivně a odvíjejí se od vyhledaných a vyhodnocených rizik při práci. Každá činnost přináší určité riziko nebezpečí, proto jsou rizika zpracována podle pracovních činností. Neugebauer (2014, s. 7) dodává, že je nutné vycházet z konkrétních pracovních podmínek, které nelze použít v jiné firmě, takže výsledkem musí být vždy dokument pro určitou firmu na dané období. Tento fakt komentuje Bělina a kol. (2011, s. 352), že každá fyzická osoba koná určitou práci vždy v určitém pracovním prostředí, za určitých pracovních podmínek. Rizika vychází z několika zdrojů. Prvním je člověk. Faktor lidské nepozornosti je nejčastější příčinou úrazů, může být způsoben únavou, nepozorností nebo nedůsledným dodržováním předpisů. Druhý faktor představuje prostředí, které není dostatečně přizpůsobeno a zabezpečeno proti nahodilým situacím. Třetím nejčastějším faktorem úrazů jsou stroje, přístroje a předměty používané k pracovní činnosti, které nejsou v zaopatřeném stavu.

BOZP je ve firmách často podceňovaná a nedostatečně ošetřená. Některá opatření jsou dána zákony a plnění je kontrolováno příslušnými úřady, které jejich nedodržování postihují finančními sankcemi. Avšak většina norem a předpisů jsou jen doporučená opatření a jejich dodržování závisí na rozhodnutí majitele nebo řídicího managementu. Podle zdroje Legát a kol. (2016, s. 222) si musí zaměstnavatelé uvědomit, že primární smysl zákona je ochrana života a zdraví pracovníků a sekundárním důvodem jeho vzniku je ochrana zaměstnavatele. Dozorem nad oblastí BOZP je pověřeno Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, jemuž je podřízen Český úřad bezpečnosti práce spolu s dohledem hygienické služby a inspektoráty BOZP, jak uvádí Měrtlová (2014, s. 126).

Pracovněprávní vztah nastává, jak uvádí Tomšej (2018, s. 17), uzavřením pracovní smlouvy, kdy zaměstnavatel zodpovídá za bezpečnost zaměstnance při práci, která je předmětem dané smlouvy. Zaměstnavatel má povinnost zaměstnance chránit úkony danými zákonem a předepsanými předpisy a zaměstnanec se zavazuje dodržovat všechna nařízení a opatření stanovené nejen zákonem, ale i zaměstnavatelem.

Tato práce je zaměřená na BOZP v malých nevýrobních společnostech. Teoretická část uvádí podstatu a vývoj BOZP. Popisuje zákonné předpisy, které se vztahují k problematice BOZP. Důležitá kapitola Povinnosti zaměstnavatele uvádí úkony potřebné na zajištění BOZP ze strany zaměstnavatele, na kterou navazuje kapitola Práva a povinnosti ze strany zaměstnanců. Praktická část se zaměřuje na BOZP v praxi u společnosti, která rozšiřuje stav zaměstnanců, a tím mění současný stav zajištění BOZP. Práce zhodnotí BOZP výzkumnými metodami a pokusí se nalézt nedostatky nebo zlepšení v této oblasti.

2 Teoreticko-metodologická část práce

BOZP charakterizuje Neugebauer (2014, s. 9) jako samostatný obor rizikového inženýrství, který má svou historii, terminologii i metody. Cílem této disciplíny je bezpečí a ochrana lidí, majetku, přírody a kontrola stoupajícího rizika vznikajícího vývojem civilizace a nových technologií. Všechny použité publikace uvedené v této práci shodně uvádějí závažnost a důležitost této disciplíny.

2.1 Uvedení do problematiky BOZP

Nositeli práv a povinností BOZP podle zdroje Bělina a kol. (2010, s. 358) jsou především účastníci pracovněprávních vztahů a těmi jsou zaměstnavatelé, zaměstnanci v pracovním poměru, ale i osoby činné na základě dohod. Dalšími nositeli těchto práv a povinností jsou odborové organizace, které zastupují zaměstnance a mají právo se účastnit kontrol a řešení otázek BOZP. BOZP ve firmě zahrnuje více oblastí. Důležitou oblast zajišťuje personální útvar svou péčí o zaměstnance, jak uvádí Měrtlová (2014, s. 122). Personalisté vedou složky o všech zaměstnancích, kde shromažďují dokumenty od nástupu zaměstnance, tj. pracovní smlouvu, popis pracovního místa a činnosti, doklady o poučení BOZP a seznámení s riziky dané pozice, potřebná školení, pracovně lékařské prohlídky, hodnocení a odměňování. Důležitý aspekt, který uvádí autorka Měrtlová (2014, s. 123), je pracovní režim a kázeň, jak ze strany zaměstnanců, tak i ze strany zaměstnavatele. Hlavním vodítkem nastavení pravidel v mezích zákona je pracovní smlouva a vnitřní předpisy, které by obě strany měly dodržovat. Personální útvar zodpovídá zaměstnavateli za plnění povinností zákona zaměstnavatele vůči zaměstnanci včetně oblasti BOZP. Nastane-li škodní událost, dokládají se potřebné dokumenty na jednání škodní komise, úřadům nebo pojišťovnám. Další oblast BOZP, kterou Měrtlová (2014, s. 127) zmiňuje, je školení a kvalifikace, kde zaměstnanec musí neustále prohlubovat své znalosti a držet krok s novými technologiemi, které s sebou nesou nová rizika. Poslední oblastí BOZP, kterou charakterizuje Měrtlová (2014, s. 125), je pracovní prostředí, které ovlivňuje vztah pracovníků k práci, a tím i pracovní výkon. Zaměstnavatel by měl dbát na zavedení všech zákonných povinností, ale také i na uspokojování potřeb svých zaměstnanců, které by chránily jejich zdraví před vlivy pracovního prostředí. Zabezpečení zdravého a bezpečného pracovního prostředí a maximální vyloučení zdravotního a bezpečnostního rizika je povinnost zaměstnavatele a všech pracovníků. Povinností manažerů je dosáhnout a překročit normy maximální ochrany zdraví a bezpečnosti při práci stanovené zákonem. V praxi to znamená, že stát, zaměstnavatel i zaměstnanec mají stejný zájem. BOZP je prostředek pro boj s neočekávanou událostí, jak popisuje BOZP Neugebauer (2010, s. 53). Dále autor Neugebauer (2010, s. 23) zmiňuje, že zajištění BOZP je součástí řízení každé společnosti a musí se k němu přistupovat systémově, a to na všech úrovních vedení, a ne z iniciativy odborně způsobilé osoby, která podle autora Jařabáce (2009, s. 12) je osoba odborně způsobilá a má kvalifikaci na vyhledávání, posuzování a hodnocení rizik nebo rizikových faktorů. Autoři Malý a kol. (2019, s. 22) považují za důležitý úkon při předcházení úrazů a nemocí z povolání analýzu a hodnocení pracovišť. Opatření, kterým může být zabráněno vzniku úrazu, dělí Jařebáč (2019, s. 12) do čtyř skupin:

- organizační;
- výchovné;
- kontrolní;
- technické.

2.1.1 Historie a význam BOZP

BOZP od svého vzniku prošla mnoha změnami. Vývoj ovlivnily osobnosti, události i vývojové etapy civilizace, kterou popisuje na webových stránkách (Bezpečnostpráce.info, 2019). Základy vzniku BOZP položily velké stavby v 18. století př. n. l., což dokazuje zákoník babylonského panovníka Chammurapiho, který neobsahoval opatření proti úrazům, nýbrž náhrady a tresty pro úmyslné či neúmyslné ublížení na zdraví při práci. První významný dokument obsahující právní aspekty výkonu práce na českém území byl ve 13. století našeho letopočtu zákoník Václava II. (Ius regale montanorum), který upravoval podmínky bezpečné práce při těžbě stříbra v Kutné Hoře a který s úpravami platil až do roku 1854, jak uvádí zdroj Bělina a kol. (2010, s. 46). Velkou proměnou prošla BOZP začátkem 19. století v době průmyslové revoluce při zavádění nových strojů a technologií. V roce 1804 Napoleon Bonaparte vydal Občanský zákoník (Code civil), jehož části platí do dnes, a který byl vzorem pro tvůrce zákonů v jiných zemích. I habsburská monarchie přispěla k vývoji BOZP tím, že v roce 1811 vydala Všeobecný občanský zákoník, který obsahoval obecné předpisy o bezpečnosti práce platící i pro české země. Další velké změny nastaly po 2. světové válce, kdy se vyvíjel vysoký tlak na efektivitu práce a výroby, s čímž byla spojena právě i bezpečnost práce. Změnou stylu života lidí a rychlým technologickým vývojem se zvyšovala úrazovost zaměstnanců, a to motivovalo k neustálým změnám BOZP, z těchto důvodů se rozšiřovala působnost BOZP a přibývaly zákony, vyhlášky i normy. K zásadní změně došlo v roce 2001, kdy do českého právního řádu vstoupil systém Evropské unie (dále jen „EU“) v zajišťování BOZP.

2.2 Vymezení základních pojmů BOZP

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v praxi podle Janákové (2011, s. 202-205) vyžaduje zvláštní pozornost z hlediska rizikových faktorů, které byly stanoveny zákonem a jsou sledovány a kontrolovány úřady. Tyto úkony, které jsou základem BOZP je třeba vymezit a charakterizovat, aby mohly být využity v praktické části při identifikaci a hodnocení rizik.

2.2.1 Terminologie a zkratky

Bezpečnost – stav, kdy je riziko ohrožení a vzniku škody sníženo na minimum nebo zcela odstraněno.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (dále jen „BOZP“) – mezivědní obor, zabývající se nalézáním metod a prostředků k eliminaci nebezpečí, která jsou v praxi realizovaná souborem opatření, která snižují pravděpodobnost ohrožení zdraví nebo vzniku škody na majetku v pracovním provozu, jak uvádí zdroj Neugebauer (2010, s. 12).

Expozice – působení vlivu škodlivých faktorů prostředí na lidský organismus.

Hodnocení rizik – proces při kterém se utváří úsudek o přijatelnosti rizika.

Nebezpečí – situace nebo činnost při níž může vzniknout újma na zdraví nebo škoda na majetku, jak specifikuje autor Neugebauer (2014, s. 9). Armstrong (2007) popisuje nebezpečí, jako cokoliv, co může způsobit zranění.

Nehoda – nežádoucí událost vedoucí k poškození zdraví, škodě nebo jiným ztrátám.

Míra rizika – matematické nebo slovní vyjádření pravděpodobnosti výskytu nebezpečné situace.

Ohrožení – stav před vznikem nebezpečí, Veber, Pincová (2008).

Opatření – autor Neugebauer (2014, s. 12) definuje jako prostředky odstraňující nebezpečí nebo snižující míru rizika.

OHSAS – požadavky a kritéria pro certifikát zavedeného systému BOZP.

Prevence rizik – opatření vyplývající z předpisů k zajištění BOZP, které mají předcházet nebo minimalizovat rizika.

Riziko – kombinace četnosti nebo pravděpodobnosti výskytu nebezpečné události, jak popisuje Neugebauer (2014, s. 10).

Zaměstnanec – fyzická osoba, která se zavázala k výkonu práce pracovním vztahem, jak zmiňuje Šenk (2015, s. 22).

Zaměstnavatel – je osoba, pro kterou se fyzická osoba zavázala k výkonu práce pracovním vztahem, jak uvádí Šenk (2015, s. 15).

2.2.2 Právní úprava BOZP

Zajištění podmínek BOZP je garantováno Listinou základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky a byla vyhlášena usnesením předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., uvádí publikace Neugebauer (2010, s. 30). Tento dokument, jak upřesňuje zdroj Bělina a kol. (2010, s. 355), BOZP výslovně nezmiňuje, avšak obsahuje tato práva:

článek 28 „Zaměstnanci mají právo na spravedlivou odměnu za práci a na uspokojivé pracovní podmínky.“;

článek 29 „Ženy, mladiství a osoby zdravotně postižené mají právo na zvýšenou ochranu zdraví při práci a na zvláštní pracovní podmínky.“;

článek 31 „Každý má právo na ochranu zdraví.“.

Zmíněná základní lidská práva upřesňuje a konkretizuje zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen „zákoník práce“), ze kterého jak uvádí autor Jařabáč (2009, s. 7), vychází povinnost a odpovědnost zaměstnavatele mít zavedený systém řízení BOZP. Zákoník práce, podle zdroje Bělina a kol. (2010, s. 355), rozpracovává tato práva zaručená ústavním pořádkem zejména v jeho páté části nazvané Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (§101 - §108). Základním právním předpisem, jak uvádí publikace Janáková (2011, s. 5), který upravuje práva a povinnosti zaměstnavatele, zaměstnance a jejich zástupců v oblasti BOZP je kromě zákoníku práce zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky BOZP v pracovních vztazích nebo poskytování služeb mimo pracovní vztahy.

Základními předpisy uvedené v ASPI (2020) v oblasti bezpečnosti práce jsou:

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, nabyl účinnosti dnem 1. 1. 2007 a je základním předpisem upravujícím pracovní vztahy. Zákon je rozdělen do čtrnácti částí, kde zejména pátá část (§101 - §108) je zaměřena na bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a změně některých souvisejících zákonů (§30 - §44). Autor Šenk (2015, s. 37) zmiňuje kategorizaci prací, kde rizikové práce jsou podle charakteru zařazeny hygienickou stanicí do jedné ze čtyř kategorií, které mají nastavené limity a kritéria podle povahy rizik, které musí být neustále sledovány a aktualizovány. Parametry kategorizace prací jsou uvedeny ve vyhlášce č. 432/2003 Sb. a hodnocení jednotlivých rizik jsou popsána v nařízení vlády č. 272/2011 Sb., jak upřesňuje zdroj Neugebauer (2014, s. 18).

Zákon č. 309/2006 Sb., upravuje další požadavky BOZP v pracovních vztazích, kde zajišťuje další podmínky bezpečnosti při činnosti nebo poskytování služeb i mimo pracovní vztahy. Zákon, podle autora Neugebauera (2014, s. 9), stanovuje

zaměstnavateli pokyny postupu opatření při výskytu rizikových faktorů nebo zhoršení pracovních podmínek na pracovišti. Autor Jařabáč (2009, s. 10) zmiňuje tento zákon v souvislosti se stanovením odborně způsobilého dohledu na dodržování BOZP ve firmě.

Vyhláška č. 180/2015 Sb., o pracích a pracovištích, které jsou zakázány těhotným zaměstnankyním, zaměstnankyním, které kojí, a zaměstnankyním-matkám do konce devátého měsíce po porodu, o pracích a pracovištích, které jsou zakázány mladistvým zaměstnancům, a o podmínkách, za nichž mohou mladiství zaměstnanci výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání (vyhláška o zakázaných pracích a pracovištích), jak uvádí Tomšej (2018, s. 47).

2.2.3 Státní úřad inspekce práce

(zákon: č. 251/2005 Sb., č. 218/2002 Sb., č. 253/2005 Sb., č. 552/1991 Sb., vyhláška č. 266/2005 Sb.)

Zákon č. 251/2005 Sb. o inspekci práce je rozdělen do šesti částí. Upravuje práva a povinnosti inspektorů i kontrolovaných osob při kontrole dodržování předpisů, ochrany pracovněprávních vztahů a pracovních podmínek. Státní úřad inspekce práce (dále jen „SÚIP“) je orgán státní správy, jehož úkolem je kontrola dodržování povinností vyplývajících z pracovněprávních předpisů, včetně předpisů k zajištění bezpečnosti práce a bezpečného provozu vyhrazených technických zařízení. Podle zdroje Bělina a kol. (2010, s. 360) je charakteristickým znakem péče BOZP používání metody přímého státního donucení. Stát prostřednictvím SÚIP, za účelem účinného zvýšení ochrany života a zdraví zaměstnanců, vykonává kontrolu a dozor nad bezpečností práce, a to včetně možností použití sankcí při nedodržení nebo porušení stanovených povinností. Stát hradí náklady vzniklé s výkonem kontroly nad bezpečností a ochranou zdraví při práci, avšak náklady spojené se zajišťováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci hradí vždy zaměstnavatel. SÚIP je řízen Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR, kterému podle zákona o inspekci práce předkládá legislativní opatření, která vychází z poznatků kontrolní činnosti, jak sděluje Janáková (2011, s. 6). Další důležitou činností SÚIP, kterou Janáková (2011, s. 6) uvádí, je poskytování bezúplatné poradenské činnosti pro zaměstnavatele i zaměstnance v oblasti ochrany pracovních vztahů a pracovních podmínek.

2.2.4 Systémy řízení BOZP

Zaměstnavatel si může ve společnosti systém BOZP vybudovat sám, anebo může využít standardizovaných systémů BOZP jako je Bezpečný podnik, ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) nebo OHSAS (Occupational Health and Safety Assessment Series). Výběr spočívá ve velikosti společnosti, počtu zaměstnanců nebo rizikovitosti činností. Udělené osvědčení nebo certifikát, které uděluje SÚIP je zárukou vysoké úrovně pracovních podmínek, kvality výrobků a zároveň šetrného chování k životnímu prostředí, což má příznivý vliv na dobré jméno společnosti.

Program „Bezpečný podnik“

(vyhláška č. 20/1989 Sb.)

Program Bezpečný podnik byl v roce 1996 vyhlášen Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR. Tento program, jak uvádí Janáková (2011, s. 34), není určen pro společnosti nevýrobního charakteru a s nízkým rizikem nebezpečí, ale obsahuje zásady zavedení fungujícího systému řízení BOZP pro větší společnosti s větším počtem rizik. Příručka Bezpečný podnik obsahuje doporučený postup a požadavky na zavedení systému do praxe. Při správném zavedení a případných nejasnostech pomáhá oblastní inspektorát práce. Do zajišťování úkolů a prevence

rizik v programu musí být zapojeni všichni, včetně vedoucích na všech stupních řízení. Úkony potřebné k získání osvědčení „Bezpečný domov“:

- vnitřní audit dle checklistu programu (příručka programu);
- náprava zjištěných nedostatků auditem;
- vyplnění checklistu včetně zprávy o zavedení systém BOZP;
- splnění požadavků HZS;
- vyjádření České inspekce životního prostředí;
- vyjádření SÚIP;
- podat žádost na Úřad inspekce práce (dále jen „OIP“) o ověření zavedení systému řízení BOZP s požadavky programu.

Po těchto úkonech OIP sestaví tým inspektorů různých specializací a provede prověrku zavedeného systému řízení BOZP. Pokud inspekce OIP neshledá žádné nedostatky z checklistu navrhne doporučení SÚIP na udělení osvědčení Bezpečný podnik. Tímto osvědčením, jak zmiňuje Janáková (2011, s. 34) se společnost zavazuje k dodržování shody systému řízení BOZP s požadavky programu na 3 roky.

Tabulka 1 Registrovaná osvědčení „Bezpečný podnik“ ke dni 23.10.2018

OIP pro hl. město Prahu	5
OIP pro Středočeský kraj	7
OIP pro Jihočeský kraj a Kraj Vysočina	16
OIP pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj	10
OIP pro Ústecký kraj a Liberecký kraj	4
OIP pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj	8
OIP pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj	10
OIP pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj	19
Celkem	79

Zdroj: bozpinfo.cz (2020), suip.cz (2020)

V tabulce 1 je uveden počet podniků, které získaly ke dni 23.10.2018 osvědčení Bezpečný podnik, udělený SÚIP.

OHSAS a ISO

Další certifikované systémy managementu řízení kvality jsou mezinárodně uznávané systémy OHSAS a ISO. Systém ISO charakterizuje Becková (2018, s. 5) jako strukturované normy zaměřené na management řízení organizací, kvalitu produktu nebo služby a na šetrnost k životnímu prostředí. Nástrojem, jak uvádí zdroj Neugebauer (2014, s. 22), není jen BOZP, ale obecná pravidla zpracovaná do technických norem, které tvoří jeden celek. Norma ISO 31000 Management rizik, podle Beckové (2018, s. 11) integruje řízení rizik do všech aktivit společnosti. Norma ISO 31000 obsahuje principy a směrnice, kterou norma ISO 31010 doplňuje o techniky posuzování rizik. Systém OHSAS 18001 specifikuje požadavky, zavádí správné postupy v oblasti systému managementu BOZP, tím zvyšuje úroveň práce, která se odráží na kvalitě výrobků i životního prostředí. OHSAS je plně kompatibilní se systémy řízení kvality ISO. Tyto systémy podle Beckové (2018, s. 56) vyžadují neustálou činnost plánování, řízení, přezkoumávání a vylepšování.

2.2.5 Rizikové faktory

(zákon: č. 309/2006 Sb.; č. 258/2000 Sb.; č. 18/1997 Sb., nařízení vlády: č. 361/2007 Sb.; č. 148/2006 Sb.; č. 1/2008 Sb.; č. 378/2001 Sb. a vyhláška č. 432/2003 Sb.)

Rizikové faktory definuje zdroj Jařabáč (2009, s. 59) jako nepříznivé škodlivé vlivy, které se mohou vyskytovat na pracovišti a tím způsobovat poškození zdraví zaměstnanců. Zaměstnavatel je povinen posoudit vykonávané práce z hlediska rizika faktorů, které jsou uvedeny v příloze č. 1 vyhlášky č. 432/2003 Sb. Za nejčastější rizikové faktory označila autorka Janáková (2011, s. 289) fyzické faktory, chemické faktory, biologické činitele, fyzickou zátěž, psychickou zátěž, zrakovou zátěž a nepříznivé mikroklimatické podmínky. Zdroj Neugebauer (2010, s. 55) uvádí, pokud se tyto rizikové faktory vyskytují na pracovišti je zaměstnavatel povinen neprodleně zjišťovat jejich rozsah a zabezpečit úplné vyloučení nebo omezit jejich působení na přijatelné minimum. Jak uvádí Malý a kol. (2019, s. 22), eliminací těchto faktorů se také zabývá ergonomie, která využívá poznatky tohoto vědního oboru na zjištění a měření dopadů vlivu pracovního prostředí na lidský organismus.

Rizikové faktory, které jsou uvedeny v příloze č. 1 vyhlášky č. 432/2003 Sb.:

- prach;
- chemické látky;
- hluk;
- vibrace;
- neionizující záření a elektromagnetická pole;
- fyzická zátěž;
- pracovní poloha;
- zátěž teplem;
- zátěž chladem;
- psychická zátěž;
- zraková zátěž;
- práce s biologickými činiteli;
- práce ve zvýšeném tlaku vzduchu.

2.2.6 Kategorizace prací

(zákon: č. 309/2006 Sb.; č. 258/2000 Sb.; č. 262/2006 Sb.)

Zaměstnavatel bez ohledu na počet zaměstnanců je povinen identifikovat rizikové faktory v pracovním prostředí, které mohou ohrozit život a zdraví pracujících. Podle platné legislativy zařadit pracovní činnost do příslušné kategorie, jak sděluje Janáková (2011, s. 94). Pokud se na pracovišti vyskytují pouze práce kategorie 1, není nutné tuto skutečnost orgánu ochrany veřejného zdraví (dále jen „OOVZ“) oznamovat, uvádí Neugebauer (2014, s. 18). Pokud jde o práci uvedenou ve vyšších kategoriích 2, 3, 4, má zaměstnavatel povinnost podat návrh k OOVZ, které rozhodne, zda je práce riziková, a následně vydá rozhodnutí o zařazení do příslušné kategorie. Rozhodnutí obsahuje opatření, která je zaměstnavatel povinen respektovat a provádět. OOVZ provádí pravidelné kontroly pracoviště, a pokud nejsou plněny povinnosti, které z rozhodnutí OOVZ vyplývají, může být zaměstnavateli udělena vysoká sankce. Sledováno je 13 faktorů, uvedených v odstavci 2.6.1, které jsou hodnoceny podle výskytu expozice.

Kategorie první – zahrnuje práce, ze kterých nevyplývá pravděpodobný výskyt nepříznivých vlivů na zdraví zaměstnanců.

Kategorie druhá – jsou práce, kde lze ve výjimečných případech nepříznivý vliv na zdraví očekávat.

Kategorie třetí – práce, kde jsou trvale překračovány hygienické limity, proto je nezbytné používat osobní ochranné pracovní prostředky (dále jen „OOPP“) nebo jiná ochranná a organizační opatření.

Kategorie čtvrtá – v té jsou zařazeny práce, při níž hrozí vysoké riziko ohrožení zdraví, které nelze zcela vyloučit ani používáním ochranných opatření.

2.2.7 Rizikové práce

(zákon: č. 258/2000 Sb.; č. 309/2006 Sb.; č. 262/2006 Sb., vyhláška č. 432/2003 Sb.)

Rizikovou práci autorka Janáková (2011, s. 290) popisuje jako práci spojenou s rizikem vzniku nemocí z povolání nebo nemoci související s prací. Tyto práce jsou zařazené do třetí a čtvrté kategorie, zařazení do druhé kategorie záleží na rozhodnutí OOVZ.

2.2.8 Prevence rizik

(zákon č. 262/2006 Sb.; č. 258/2000 Sb., nařízení vlády č. 361/2007 Sb., rámcová směrnice Rady 89/391/EHS)

Prevenčí rizik se rozumí všechna opatření vyplývající z právních předpisů, která mají předcházet, odstraňovat nebo minimalizovat rizika ohrožující zdraví, jak uvádí Janáková (2011, s. 266). Zdroj Neugebauer (2014, s. 37) zdůrazňuje, že zaměstnavatel je povinen vyhledávat nebezpečné činitele, procesy a pracovní podmínky v pracovním prostředí. Dále je povinen příčiny a zdroje rizika vyhodnotit a přijmout opatření na jejich odstranění nebo minimalizaci. Do prevence rizik lze zahrnout požadavky z hlediska ergonomie, které uvádí Malý a kol. (2019, s. 16, 22).

2.2.9 Osobní ochranné pracovní prostředky

(zákon č. 262/2006 Sb., nařízení vlády: č. 495/2001 Sb.; č. 21/2003 Sb., směrnice Rady 89/656/EHS)

Osobní ochranné pracovní prostředky jsou prostředky, které chrání zaměstnance před riziky, neohrožují jejich zdraví a nebrání ve výkonu práce, jak shodně uvádějí Jandová (2011, s. 171) i Neugebauer (2010, s. 99). Zaměstnavatel má povinnost bezplatného přidělení OOPP zaměstnanci, zajišťování údržby a pravidelného obměňování. OOPP musí splňovat normy vázané k charakteru práce, ergonomickým podmínkám a zdravotnímu stavu zaměstnance, uvádí Janáková (2011, s. 172). Za OOPP se nepovažují běžné pracovní oděvy a obuv, které nepodléhají mimořádnému opotřebení a znečištění, výstroj IZS, armády nebo pořádkových a bezpečnostních sil, sportovní vybavení a prostředky pro zjišťování a signalizaci rizik.

2.2.10 Pracoviště a pracovní prostředí

(zákon č. 309/2006 Sb.; č. 262/2006 Sb., nařízení vlády: č. 361/2007 Sb.; č. 101/2005 Sb.; č. 148/2006 Sb.)

Zákoník práce ukládá zaměstnavateli povinnost vytvářet bezpečné a zdraví neohrožující pracovní prostředí, jak uvádí autorka Janáková (2011, s. 256), která dále charakterizuje pracovní prostředí jako soubor materiálních podmínek (zejména fyzických, chemických a prostorových). Zdroj Šenk (2015, s. 137) definuje pracovní prostředí jako všechny prostory společnosti, které musí splňovat dané požadavky, které musí být neustále sledovány a udržovány. Těmito podmínkami se zabývá i obor Ergonomie.

Rizikové faktory:

Osvětlení pracoviště včetně přístupových cest musí být zajištěno podle požadavku příslušných technických norem denním, umělým nebo sdruženým osvětlením, které nesmí být nedostatečné

nebo naopak nesmí oslňovat, jak shodně uvádí Janáková (2011, s. 175) i Neugebauer (2010, s. 107).

Hluk, popisuje Janáková (2011, s. 69), jako fyzikální rizikový faktor, u kterého jsou stanoveny limity škodlivosti na zdraví. Riziko expozice hluku musí být minimalizováno umístěním zdroje vydávajícího hluk, používáním protihlukových systémů a zástěn, používáním osobních ochranných pracovních prostředků (dále jen „OOPP“), dodržováním bezpečnostních přestávek a jiných opatření, které vedou ke snížení rizika, jak uvádí Neugebauer (2010, s. 116).

Čistota na pracovišti musí být zajištěna pravidelnou údržbou a úklidem, jak uvádí zdroj Neugebauer (2010, s. 116) a dodává, že pokud jde o provoz s nebezpečnými látkami či s technickým zdrojem prachu nebo jiných částic musí být úklid i údržba OOPP vykonávaná denně. Údržba pracoviště zahrnuje i malování a vylepšování vzhledu, které podle autora Neugebauera (2010, s. 116) má vliv na zdraví a psychickou pohodu zaměstnance.

Mikroklimatické podmínky charakterizuje Janáková (2011, s. 134) jako rizikové faktory pracovního prostředí např. chlad, teplo, vlhkost, rychlost proudění vzduchu. Pokud nelze extrémní hodnoty těchto rizikových faktorů vyloučit, má zaměstnavatel povinnost omezovat jejich působení přijetím opatření na minimum.

Sanitární prostory jsou šatna, umývárna, sprcha a záchod, jejichž požadavky musí odpovídat příslušné technické normě, jak popisuje Malý a kol. (2009, s. 33). Sledované jsou metry, výška, světlo, teplota, vzdušnost, u společnosti s více než pěti zaměstnanci musí být oddělenost podle pohlaví.

Vybavení pracovišť technickým zařízením, stroji, náradím a používáním dopravních prostředků je zaměstnavatel povinen podle Janákové (2011, s. 193) zajistit tak, aby byly bezpečné a vhodné pro danou práci:

- pořízením ochranných zařízení, která chrání zdraví a život zaměstnanců;
- podle ergonomických požadavků;
- pravidelnou, řádnou údržbou, kontrolou a revizí.

Označení míst a pokynů vyplývá podle Janákové (2011, s. 33) z určitého předmětu, činnosti nebo situace. Bezpečnostní značky a značení poskytují informace nebo instrukce týkající se BOZP. Podle významu je rozlišuje zdroj Jeřábáč (2009, s. 40) takto:

- značky zákazu jsou červené, zakazují nebezpečné chování;
- značky výstrahy jsou žluté, varují před nebezpečím nebo rizikem;
- značky příkazu jsou modré, které předepisují specifické chování;
- značky informativní jsou zelené, poskytují informace a instrukce;
- značky chemické jsou oranžové a označují graficky symboly nebezpečnosti.

2.2.11 Závodní preventivní péče

(zákon: č. 20/1966 Sb.; č. 309/2006 Sb.; č. 258/2000 Sb.; č. 262/2006 Sb., vyhláška č. 145/1988 Sb.; č. 79/2013 Sb., nařízení vlády č. 361/2007 Sb.)

Zaměstnavatel, jak uvádí Neugebauer (2010, s. 91), má povinnost zaměstnancům zajistit závodní preventivní péči. Autorka Janáková (2011, s. 381) dodává, že v praxi zaměstnavatel uzavře smlouvu o poskytování závodní preventivní péče se zdravotním zařízením nebo praktickým lékařem, který tuto činnost poskytuje, také může požádat praktického lékaře svého zaměstnance. Cílem je chránit zdraví zaměstnance, ale také jeho spolupracovníků. Závodní preventivní péče zahrnuje podle Janákové (2011, s. 381) lékařské prohlídky, vydávání zdravotních průkazů, posuzování zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, pravidelnou kontrolu pracoviště, poskytování první pomoci zaměstnanců a další činnosti

vyplývající z ochrany zdraví zaměstnanců. Lékařské prohlídky jsou rozděleny, jak uvádí autor Šenk (2015, s. 48) na:

- Vstupní prohlídku, která má být provedena, jak doplňuje Neugebauer (2010, s. 92), před zahájením pracovní činnosti a je zaměřena na zařazení a způsobilost zaměstnance na konkrétní výkon a pracovní podmínky.
- Periodickou prohlídku, jejíž cílem je včasné zachycení změny zdravotního stavu z důvodu náročnosti vykonávané práce nebo stárnutí organismu zaměstnance. Zdroj Neugebauer (2010, s. 94) zdůrazňuje oblasti nutných periodických prohlídek, které jsou spjaty se stykem s veřejností nebo přímým kontaktem s osobami z důvodů šíření nákazy nebo přenosu nemocí. Cyklus periodických prohlídek byl stanoven dle zařazení do kategorií práce, rizika ohrožení zdraví nebo jiným právním předpisem, jak zmiňuje autor Neugebauer (2010, s. 95) a dodává, že pokud zaměstnavatel uzavřel smlouvu na závodní preventivní péči, náklady jsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. Pokud nemá smlouvu s žádným zdravotnickým zařízením, tak náklady spojené s touto prohlídkou hradí zaměstnavatel.
- Mimořádnou prohlídku, která se provádí v případě zjištění nebo důvodného podezření ztráty nebo změny zdravotní způsobilosti k pracovním úkonům. Zdroj Neugebauer (2010, s. 95) uvádí, že zaměstnavatel může tuto prohlídku nařídit.
- Výstupní prohlídka, se provádí na základě žádosti zaměstnance. Na základě žádosti zaměstnavatele se provádí v případě zařazení do rizikových kategorií.

Nemoci z povolání

(zákon č. 262/2006 Sb., nařízení vlády č. 290/1995 Sb.)

Nemoci z povolání, podle zdroje Janáková (2011, s. 133), vznikají nepříznivým působením chemických, fyzikálních, nebo biologických faktorů, které mohou působit na zaměstnance dlouhodobě a tím mohou vyvolat onemocnění. Vznik a průběh nemoci z povolání, vzniklé v důsledku výkonu práce, musí prokázat odborná pracoviště podle daných kritérií a podmínek stanovených zákonem, jak uvádí Neugebauer (2010, s. 175) a dodává, že zaměstnanci, kterému byla prokázána nemoc z povolání náleží náhrada v plném rozsahu.

Pracovní úraz

(zákon: č. 262/2006 Sb.; č. 48/1997 Sb., nařízení vlády č. 201/2010 Sb.)

Pracovní úrazy se mohou vyskytovat na pracovišti, ale i mimo něj. Je mnoho faktorů, které mají vliv na zdraví zaměstnanců. Faktory mohou působit náhle, a tím způsobit úraz nebo prudkou otravu. V praxi je těžké rozlišit úrazy v důsledku výkonu práce. Musí být jasně prokázáno, že k poškození zdraví došlo při plnění pracovních povinností, nebo v přímé souvislosti s plněním úkolů. Častou příčinou vzniku pracovního úrazu je nedbalost zaměstnanců, nebo podcenění pracovních povinností, nebezpečí a také nedodržení zásad BOZP. Mezi příčiny pracovních úrazů a poranění osob patří zejména havárie dopravních prostředků, pohybující se stroje nebo jejich části, pády předmětů nebo pracovníků, vtažení do nebezpečných míst stroje, chůze po špatně udržovaných komunikacích na pracovišti, zasažení zaměstnance elektrickým proudem, nepoužívání osobních ochranných pracovních prostředků, přetěžování pracujících při manipulaci s břemeny, úrazy při ošetřování hospodářských zvířat a další.

Tabulka 2 Pracovní úrazy podle pohlaví v letech 2008–2018

Rok	Počet pracovních úrazů s pracovní neschopností			Počet pracovních úrazů s PN delší než 3 dny			Počet smrtelných pracovních úrazů		
	Celkem	podle pohlaví		Celkem	podle pohlaví		Celkem	podle pohlaví	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
2008	71 281	52 286	18 995	69 243	50 697	18 546	174	166	8
2009	50 173	35 985	14 188	48 568	34 763	13 805	105	97	8
2010	51 678	36 701	14 977	50 047	35 460	14 587	121	112	9
2011	47 111	33 619	13 492	45 482	32 354	13 128	125	117	8
2012	44 108	31 455	12 653	43 543	31 019	12 524	113	111	2
2013	42 927	30 418	12 509	42 355	29 955	12 400	113	106	7
2014	45 058	31 737	13 321	44 301	31 188	13 113	117	115	2
2015	46 331	32 117	14 214	45 621	31 605	14 016	131	120	11
2016	47 379	32 592	14 787	46 713	32 102	14 611	104	101	3
2017	47 491	32 575	14 916	46 870	32 120	14 750	95	91	4
2018	46 223	31 340	14 883	45 666	30 947	14 719	123	117	6

Zdroj: ČSÚ (2019)

Údaje z ČSÚ (2019) ukazuje tabulka 2, kde je uvedena statistika pracovních úrazů s pracovní neschopností, pracovních úrazů s pracovní neschopností delší než 3 dny a pracovních úrazů s následkem smrti, rozdělená podle pohlaví od roku 2008 do roku 2018.

2.2.12 Školení zaměstnanců

(zákon: č. 262/2006 Sb., nařízení vlády: č. 406/2004 Sb.; č. 148/2006 Sb.; č. 361/2007 Sb.; č. 1/2008 Sb.)

Základní způsob seznámení zaměstnanců s předpisy BOZP, jak uvádí autorka Janáková (2011, s. 322) je školení zaměstnanců, které je zaměstnavatel povinen zajistit na své náklady, v pracovní době a pro všechny zaměstnance.

Školení se provádí:

- při nástupu nového zaměstnance;
- při změně pracovního zařazení;
- při zavedení nových technologií a pracovních postupů;
- při případech podstatného vlivu BOZP při práci.

Autorka Janáková (2011, s. 323) rozdělila školení na obecné, podle zákoníku práce a na specifické, podle předmětu podnikání nebo prováděných činností. Školení, podle autora Neugebauera (2010, s. 73) vyplývá ze tří zdrojů a to legislativy, vyhodnocení rizik a kategorizaci prací. Zaměstnanec musí být seznámen s právními předpisy, s riziky a přijatými opatřeními spojených s výkonem práce a s aspekty související s kategorií, do které byla jeho pracovní činnost zařazena, včetně lékařských prohlídek a očkování. Autor Neugebauer (2010, s. 73) uvádí, že zaměstnavatel může provádět školení sám nebo prostřednictvím pověřené osoby. Zaměstnavatel také může, jak dodává zdroj Janáková (2011, s. 323), využít služeb organizací školících BOZP.

2.2.13 Pracovní kázeň

(zákon č. 262/2006 Sb.)

Nový zákoník práce, zákon č. 262/2006 Sb., kvalifikuje jako "porušení povinnosti vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k vykonávané práci". Toto porušení, jak uvádí Tomšej (2018, s. 89) může dosahovat podle zákoníku práce tří stupňů intenzity a podle

této intenzity zákoník práce umožňuje uplatnit vůči příslušnému zaměstnanci výpověď nebo okamžitě zrušení pracovního poměru. Porušení povinností zaměstnance vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k vykonávané práci může být:

Méně závažné (pro soustavné méně závažné porušování povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k vykonávané práci je možné dát zaměstnanci výpověď, jestliže byl v době posledních 6 měsíců v souvislosti s porušením povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k vykonávané práci písemně upozorněn na možnost výpovědi. Požadavek soustavnosti je naplněn, šlo-li nejméně o tři méně závažná porušení).

Závažné (pro závažné porušení povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci může dát zaměstnavatel zaměstnanci výpověď).

Zvlášť hrubým způsobem (porušil-li zaměstnanec povinnost vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci zvlášť hrubým způsobem, může výjimečně zaměstnavatel pracovní poměr okamžitě zrušit).

2.3 Povinnosti zaměstnavatele

Zaměstnavatel je ze zákona povinen vykonávat řadu povinností týkajících se BOZP. § 103 zákoníku práce, ukládá zaměstnavateli povinnost seznámit své zaměstnance s riziky spojenými s výkonem jejich pracovní činností nebo s prostory, ve kterých je práce vykonávána, a zároveň s opatřeními na ochranu před působením těchto rizik, jak uvádí Neugebauer (2014, s. 16). Publikace Neugebauer (2010, s. 57) rozšiřuje tuto základní povinnost zajišťovat BOZP, pro všechny osoby zdržující se v prostorách firmy. Autorky Janáková, Dandová (2019, s. 84) popisují charakteristiku osob, které se podle vnitřního předpisu mohou s vědomím zaměstnavatele pohybovat na pracovišti. Zaměstnavatel by měl dle autora Neugebauera (2010, s. 57) k zajištění BOZP přistupovat systémově, to znamená, že by každá firma dle své velikosti a rizikovosti činností měla mít zpracovaný vnitřní předpis, řád nebo směrnici popisující řízení BOZP. Další z mnoha povinností, kterou autor zmiňuje je výkon zakázané práce podle § 8 zákona č. 309/2006 Sb., § 238, § 245, § 246 zákoníku práce a vyhláškou č. 288/2003 Sb. Za zaměstnance nezpůsobilé k plnému pracovnímu výkonu jsou považováni zaměstnanci s neodpovídajícím zdravotním stavem k dané činnosti, ženy, těhotné ženy a mladiství, proto k péči o zaměstnance patří i preventivní zjištění zdravotního stavu zaměstnance, které vždy hradí zaměstnavatel, protože jak uvádí autor Neugebauera (2010, s. 57), jsou pro potřebu firmy. Zaměstnavatel má povinnost přizpůsobit pracovní činnost, režim i prostory určené k odpočinku zaměstnancům s postižením, těhotným a kojícím ženám. Janáková (2011, s. 211) zdůrazňuje, že zvláštní ochranu zaručenou ústavou mají i mladiství, kterým zaměstnavatel musí zajistit úpravu pracovních podmínek, jako je délka pracovní doby a přestávek na jídlo a oddech. Častým předmětem kontrol, jak uvádí Neugebauer (2010, s. 59), je povinnost zaměstnavatele umožnit zaměstnanci uspokojit jeho přirozené potřeby - najíst se, napít se a dojit si na WC – a to i v provozech, kdy není možná povinná přestávka na jídlo a oddech. Na základě ustanovení § 224 zákoníku práce má zaměstnavatel povinnost vytvářet zaměstnancům příznivé pracovní podmínky, které umožňují bezpečný výkon práce. K dalším povinnostem zaměstnavatele patří viditelně označit prostory zákazu kouření a následně zajistit dodržování tohoto zákazu. Neugebauer (2010, s. 59) dodává, že zaměstnavatel není povinen zřizovat kuřárny. Další povinností zaměstnavatele, kterou uvádí Neugebauer (2010, s. 58), je umožnit zaměstnanci nahlížet do evidence, která je vedena o něm v souvislosti se zajišťováním BOZP. Zaměstnavateli je obecně stanovena povinnost dle § 9 zákona č. 309/2006 Sb. provádět hodnocení a prevenci rizik. Zaměstnavatel, jak uvádí zdroj Bělina a kol. (2010, s. 358), je povinen vyhledávat rizika, zjišťovat jejich příčiny a zdroje a následně přijímat opatření k jejich odstranění. Úkoly v prevenci rizik může zaměstnavatel zajišťovat sám, pokud je k tomu

odborně způsobilý, nebo prostřednictvím jiné odborně způsobilé osoby. Zaměstnavatel je odborně způsobilý, jestliže se jedná o fyzickou osobu se středním vzděláním a s odbornou praxí tří let, nebo vysokoškolským vzděláním v oblasti BOZP s praxí jednoho roku. Odborná způsobilost platí po dobu pěti let. Autorka Janáková (2011, s. 143) uvedla odbornou způsobilost k plnění úkolů prevenci rizik podle počtu zaměstnanců:

- do 25 zaměstnanců zaměstnavatel může zajišťovat sám;
- do 500 zaměstnanců, může využít jednu či více odborně způsobilých osob, včetně sebe;
- nad 500 zaměstnanců, musí být vždy úkoly vykonané jednou či více odborně způsobilými osobami.

Povinnosti zaměstnavatele vůči zaměstnanci shrnula autorka Janáková (2011, s. 212) takto:

1. Ochrana zdraví zaměstnanců

- zajistit závodní preventivní péči;
- nepřipustit vykonávání zakázané práce a práce jejíž náročnost neodpovídá schopnostem a zdravotní způsobilosti zaměstnance;
- umožnit zaměstnancům v rámci ochrany veřejného zdraví návštěvu lékaře;
- nahradit náklady v rámci preventivní lékařské péče;
- zajistit poskytnutí první pomoci.

2. Informace pro zaměstnance a školení zaměstnanců

- sdělit informace o zdravotním zařízení poskytujícím závodní preventivní péči a informace o vyšetření a očkování souvisejících s výkonem práce;
- informovat zaměstnance o kategorii, do které byla zařazena jeho pracovní činnost;
- zabezpečit informace a pokyny k zajištění BOZP pro všechny zaměstnance;
- zajistit vhodné a přiměřené informace a pokyny o BOZP pro zaměstnance jiného zaměstnavatele vykonávající práce na jeho pracovišti;
- informovat zaměstnankyně o rizikových faktorech ohrožujících zdraví nenarozeného dítěte;
- seznámit matky, těhotné a kojící zaměstnankyně s možnými riziky a účinky na zdraví a učinit opatření ke snížení rizik ohrožujících zdraví, včetně psychické a fyzické zátěže;
- okamžitě informovat o překročení limitu hodnot expozičních testů, o důvodu vzniku překročení a o přijatých opatřeních;
- zajistit školení o předpisech k zajištění BOZP;
- zabezpečit pravidelné školení a odbornou přípravu preventivních úkolů v rámci požární ochrany;
- pro zaměstnance se zdravotním postižením zajišťovat zaškolení, zaučení a zvyšování kvalifikace potřebné k jejich výkonu zaměstnání;
- umožnit zaměstnanci nahlížení do o něm vedené evidence BOZP.

3. Pracovní podmínky

- nepoužívat způsoby odměňování, při kterém jsou zaměstnanci vystaveni nebezpečí a jehož použití by vedlo ke zvyšování pracovních výsledků s následkem ohrožení;
- zajistit dodržování zákazu kouření na pracovišti;
- přizpůsobit prostory k odpočinku pro těhotné a kojící zaměstnankyně a zaměstnankyně matky;
- zajišťovat na svůj náklad technické a organizační opatření pro zaměstnance se zdravotním postižením, zřízení chráněných pracovních míst a dílen;
- umožnit zaměstnancům podílet se na řešení otázek BOZP.

2.3.1 Povinnosti vedoucích zaměstnanců

Zaměstnavatel může dle § 101 zákona č. 262/2006 Sb. vykonávat úkoly v péči o BOZP prostřednictvím pracovních povinností vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení, jak uvádí Bělina a kol. (2010, s. 58). Vedoucí zaměstnanci mají vedle základních povinností řadového zaměstnance další specifické povinnosti a oprávnění z dané funkce vůči zaměstnancům a zaměstnavateli i v oblasti BOZP, jak doplňuje Janáková (2011, s. 199, 159). Povinnosti vedoucích zaměstnanců v oblasti BOZP, jak zmiňuje zdroj Šenk (2015, s. 23), je možné použít pro hodnocení osobní angažovanosti a aktivity, která má vliv na pohyblivou složkou mzdy nebo platu. Za plnění požadavků a za zajištění a plnění úkolů v oblasti BOZP, podle publikace Neugebauer (2010, s. 33), nese plnou odpovědnost právě vedoucí zaměstnanec.

Vedoucí zaměstnanec má **oprávnění**:

- přijímat od zaměstnanců oznámení o nedostatcích a závadách na pracovišti;
- přijímat od zaměstnanců oznámení o vzniku pracovního úrazu, nebo hrozbě škody;
- dát pokyn zaměstnanci, aby se podrobil kontrole ke zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo návykových látek.

Vedoucí zaměstnanec má **povinnost**:

- vytvářet příznivé pracovní podmínky a zajišťovat BOZP;
- zabezpečovat dodržování právních a vnitřních předpisů;
- zabezpečovat přijetí opatření k ochraně majetku zaměstnavatele;
- organizovat, řídit a kontrolovat práci zaměstnanců.

2.4 Práva a povinnosti zaměstnanců

Práva a povinnosti zaměstnance k zajištění BOZP jsou stanovená zejména § 106 zákoníku práce. Znalost základních povinností BOZP, jak uvádí zdroj Šenk (2015, s. 22), je nedílnou a trvalou součástí kvalifikačních předpokladů zaměstnance.

Základní povinnosti zaměstnanců shrnula autorka Janáková (2011, s. 200) takto:

- pracovat řádně podle daných pokynů, svých schopností a znalostí;
- v rámci pracovní doby plnit své úkoly kvalitně a včas;
- dodržovat právní předpisy týkající se vykonávané práce;
- dodržovat všechny předpisy, se kterými byl zaměstnanec seznámen;
- řádně hospodařit se svěřenými prostředky a majetkem.

Povinnosti dotýkající se zaměstnanců, kteří jsou povinni dbát dle svých možností o bezpečnost a zdraví své i jiných osob, rozdělila autorka Janáková (2011, s. 200) na:

1. Vytváření podmínek BOZP

- podílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí, účastnit se řešení otázek BOZP a dodržovat přijatá opatření;
- spolupracovat s odborně způsobilými osobami na prevenci rizik a plnit veškeré povinnosti stanovené zvláštními předpisy a opatřeními orgánů inspekce práce;
- neprodleně oznamovat nedostatky a závady ohrožující bezpečnost na pracovišti;
- podle svých možností se podílet na nápravě nedostatků zjištěných při kontrolách.

2. Připravenost a vybavenost k výkonu práce

- podstoupit potřebné lékařské prohlídky, očkování a vyšetření podle zvláštních předpisů;
- účastnit se všech školení BOZP včetně prověření znalostí.

3. Týkající se výkonu práce
 - dodržovat právní a ostatní předpisy týkající se BOZP a pokyny zaměstnavatele s nimiž byl zaměstnanec řádně seznámen;
 - dodržovat zásady bezpečného chování a řídit se informacemi zaměstnavatele;
 - dodržovat při práci dané pracovní postupy;
 - používat určené pracovní prostředky a dopravní prostředky;
 - používat určené osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení;
 - na pracovišti v pracovní době nepožívat alkohol, ani jiné návykové látky;
 - dodržovat zákaz na pracovištích;
 - podrobit se testu na alkohol a jiné návykové látky na pokyn vedoucího zaměstnance pověřeného zaměstnavatelem.
4. Týkající se nehody
 - okamžitě oznámit pracovní úraz vedoucímu zaměstnanci;
 - napomáhat při objasňování příčin vzniku pracovního úrazu.

2.5 Metodika práce

Teoretická část bakalářská práce byla vypracována na základě informací, které byli čerpány z právních předpisů ASPI (2020), z knižních zdrojů dostupných z Městské knihovny Praha, z knihovny Akademie věd ČR a z dostupných internetových zdrojů. Prostudované zdroje a jejich obsahy byly zpracovány formou rešerše tak, aby zajistili přehlednost právních předpisů BOZP. V úvodu byla stručně popsána problematika a historický vývoj BOZP, který navazuje na dnešní povinnosti zabezpečení zaměstnanců při práci. Seznámení se zákonnými předpisy bylo provedeno formou rešerše publikací autorů, kteří se této oblasti věnují. Zásadní body tvorby BOZP byly definovány v kapitole Vymezení základních pojmů BOZP, kde byla charakterizována bezpečnost a ochrana zdraví při práci v praxi. V této části byly popsány důležité oblasti týkající se školení zaměstnanců, lékařských prohlídek, kategorizace prací, škodlivých faktorů, bezpečnostního značení nebo jiných požadavků na pracovní prostředí. Zvláštní pozornost byla věnována kapitolám Povinnosti zaměstnavatele a Práva a povinnosti zaměstnanců, kde byly vypsány konkrétní úkony zainteresovaných stran spolupracujících na tvorbě bezpečného pracoviště. Všechny kapitoly v teoretické části byly zaměřeny na oblast BOZP pro nevýrobní, malé společnosti. Získané poznatky byly využity v praktické části při šetření stavu BOZP a k identifikaci rizik ve vybrané společnosti.

V praktické části byly zjištěné informace z teoretické části využity v metodách ke zjištění stavu BOZP ve společnosti, která dala podnět k této práci. Společnost v rámci podnikání rozšiřuje kolektiv zaměstnanců, proto se rozhodla aktualizovat současný stav BOZP. Výsledky této práce budou společnosti nabídnuty k využití.

Vyhledávání rizik bylo sestaveno podle odborné literatury Neugebauera (2014, s. 25), které bylo založeno na formě pozorování, rozboru a identifikaci. Metodou pozorování byla popsána charakteristika společnosti, která je zásadní pro zjištění pracovních profesí a jejich náplně činností. Pro úplnost údajů byly použity data z Českého statistického ústavu (dále jen „ČSÚ“) pro výpočet míry výskytu úrazů u zjištěných oborů. Aby byly zjištěny změny nebo nedostatky v oblasti BOZP u společnosti, musela být šetřením provedena identifikace rizik současného stavu. Šetření ve společnosti probíhalo za účasti zaměstnance společnosti. Identifikace rizik a následné hodnocení bylo zpracováno bodovou metodou, kde násobením pravděpodobnosti výskytu mírou následků, byla vypočtena míra rizika. Maticovým výpočtem výskytu a následků rizik byl zjištěn charakter potencionálních rizik, který byl rozdělen do čtyř skupin dle

závažnosti. Následně zobrazený graf ukázal množství nalezených rizik ve společnosti rozdělených podle charakteru závažnosti.

Ke zjištění povědomosti zaměstnanců o zajišťování bezpečnosti práce ve společnosti bylo použito dotazníkového šetření, které zároveň prověřilo výsledky šetření nalezených slabin a nedostatků. Cílem dotazníku bylo zjištění, jak probíhá zajištění BOZP v praxi, a jak je vnímáno zaměstnanci společnosti. Dotazník pro zaměstnance byl rozdělen na dvě části, na dotazník pro všechny zaměstnance společnosti (6 zaměstnanců) a dotazník pro zaměstnance skladu (4 zaměstnanci). Dotazy byly sestaveny na zjištění plnění BOZP z více hledisek, předepsané povinnosti z vnitřních předpisů, povinnosti týkající se školení, znalost jednání při mimořádné události, dodržování předpisů, ergonomie, zákonné povinnosti. Dotazníkové šetření probíhalo formou rozhovoru zaměstnanců společnosti s tazatelem, který zaznamenával do dotazníku odpovědi ano, ne, a bylo doplněno o další informace od respondenta uvedené v dotazníku. I když zaměstnavatel má právo v souladu s § 108 zákoníku práce (ASPI, 2020) vyslechnout zaměstnance, a tím zjistit informace, připomínky a návrhy na přijetí opatření týkajících se BOZP, byla zvolena metoda anonymity, aby byla ochráněna bezpečnost zaměstnanců, popřípadě nedošlo k možné perzekuci či jiné činnosti ze strany zaměstnavatele na zaměstnance.

Další postup byl zaměřen na návrh opatření u nalezených rizik a doporučení na zlepšení stávajícího stavu, která byla finančně vyčíslena.

V závěru práce byla shrnuta opatření zjištěná šetřením, která byla doplněna metodou klasifikace jednotlivých úkonů stanovených zákonnými předpisy. Na základě této metody bylo vypočteno plnění potřebných činností BOZP. Výsledek výpočtu plnění BOZP si vyžádal zhodnocení zátěže na zajištění BOZP v dané společnosti. Na základě výsledků práce byla navržena opatření a doporučení vedoucí ke zlepšení stavu, která byla finančně vyčíslena pro představu ekonomických nákladů na zajištění BOZP ve společnosti.

3 Analytická část práce

V analytické části byly aplikovány poznatky z teoretické části na společnost X (dále jen společnost), která dala podnět k této práci plánovanou změnou současného stavu BOZP. Důvodem změny současného stavu BOZP je rozšíření kolektivu přijetím nových zaměstnanců.

3.1 Charakteristika společnosti

Společnost se řadí mezi malé společnosti se šesti zaměstnanci, zabývá se výkupem a prodejem palet pro firmy, které je používají k přepravě zboží. Na základě řízeného rozhovoru s majitelem společnosti bylo zjištěno, že postupem času společnost rozšířila objem svých zakázek. Společnost uvažuje o rozšíření provozu, a přijetí dalších čtyř zaměstnanců. Rozšířením společnosti byl dán podnět k novelizaci BOZP. Majitel v rozhovoru požádal o návrh vyčíslení nákladů na rozšíření a inovace BOZP v jeho společnosti.

Současný stav:

majitel – ředitel
vedoucí
účetní
skladník
řidič vysokozdvizného vozíku
uklízečka

Plánovaný nástup zaměstnanců:

zástupce ředitele
administrativní pracovnice
skladník
řidič vysokozdvizného vozíku

Tabulka 3 Rozdělení pracovních míst do sektorů společnosti

Venkovní sklad, parkoviště		
sklad	<=>	provozní budova
majitel	zákazník	majitel
vedoucí	dodavatel	administrativní pracovnice
skladníci		účetní
posunovači		uklízečka
		vedoucí
		skladníci
		posunovači

zdroj: vlastní zpracování

V tabulce 3 je uvedeno rozmístění a pohyb osob po areálu společnosti. V provozní budově jsou kanceláře, šatny, toalety, kuchyně a pohybují se zde všichni zaměstnanci společnosti, dodavatelé, odběratelé a externí pracovníci jiných firem. Ve vnitřním skladu pracuje skladník, vedoucí skladu, řidič vysokozdvizného vozíku, majitel a externí pracovníci jiných firem. Příchod ke skladu a provozní budově vede přes venkovní sklad.

3.1.1 Popis prostředí a pracovní činnosti společnosti

Společnost vlastní zabezpečený objekt, který je oplocený. Objekt je využíván pro výkup použitých palet, jak ukazuje obrázek 1, který je přílohou 1 této práce. Vjezd do objektu je

branou, která se otevírá s příchodem zaměstnanců do práce a s odchodem zaměstnanců po skončení pracovní doby se zavírá, takže vjezd do objektu je nestřežený, volně průchozí po celý den. Na pozemku objektu stojí krytá hala, kde jsou uskladněny nové dřevěné a plastové palety. Nedílnou součástí haly je provozní budova, kde jsou prostory pro kanceláře a zázemí pro zaměstnance. Provozní budova má vlastní vchod, za kterým je schodiště, které vede do 1. patra, kde se nachází šatny, sprcha, WC, kuchyňka a kanceláře.

Činností společnosti je dodat potřebné množství a druh palet v požadovaném termínu. Proces začíná převzetím zakázky na dodání palet od zákazníka, připravit skladovou výdejku a dodací list. Dalším krokem je domluvit termín dodání nebo pronájmu. Zákazník k dodání zboží využívá vlastní dopravu nebo společnost přepravu zajistí. Skladník podle skladové výdejky označí objednané množství, které řidič vysokozdvížného vozíku dle pokynů skladníka naloží přepravci, který převezme od skladníka dodací list a vše doručí zákazníkovi. Na základě výdejky je vystavena faktura. Někteří zákazníci si palety jen pronajímají a po použití je vrací, tím palety prochází kontrolou a tříděním. Tento náročný cyklus přemísťování palet má smysl v tom, že zákazník ani výrobce nemají prostory na požadované a potřebné množství palet, které je tato společnost vždy schopna včas zajistit a dodat.

Bez ohledu na velikost a charakter společnosti musí být všude zajištěna bezpečnost zaměstnanců při práci. BOZP je rozsáhlá činnost s mnoha úkony, kde nelze dosáhnout úplného zajištění bezpečí, proto musí být BOZP neustále zabezpečovaná, kontrolovaná, aktualizovaná a vylepšovaná. Sledovaná společnost je malá na to, aby se zapojila do systému OHSAS nebo získala certifikát Bezpečný podnik, proto řeší BOZP sama a většinu úkonů zajišťuje majitel společnosti.

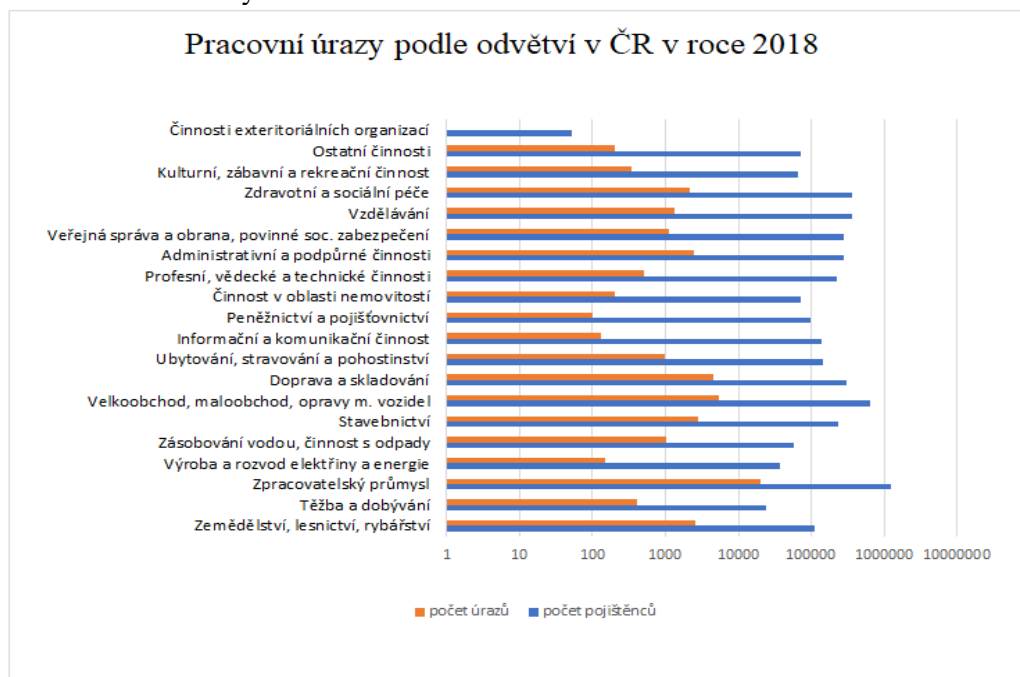
3.2 Rizika BOZP

Riziko znamená kombinaci četnosti nebo pravděpodobnosti výskytu nebezpečí. Při vyhledávání rizik musí být hodnotitel seznámen s prostorem, činností a prostředky, aby mohl odhadnout potencionální ohrožení, a tím byl nalezen zdroj nebo činitel nebezpečí. Identifikace a hodnocení rizik by se měla provádět několikrát do roka, nebo při změně postupu nebo zavedení nové technologie. I přes všechna opatření, které lze učinit, může vzniknout nehoda, která bývá způsobená náhodou nebo souhrou náhod, u těchto případů je míra výskytu a pravděpodobnost malá, ale následky mohou být nedozírné.

3.2.1 Statistické údaje pracovních úrazů k daným činnostem

Ve společnosti nebylo možné nahlédnout do knihy úrazů, která je uložena v kanceláři majitele společnosti, proto byla data výskytu častých úrazů vzata z Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“). Při identifikaci rizik bude alespoň globálně přihlédnuto k míře výskytu úrazů u pracovních činnostech, kterými se společnost zabývá. Společnost má dva profesní obory, administrativu a skladování. V grafu 1 z údajů ČSÚ (2020) vyplývá, že za rok 2018 je doprava a skladování odvětví s třetím nejvyšším počtem úrazů a administrativa a podpůrné činnosti jsou na místě pátém.

Graf 1 Pracovní úrazy v roce 2018

Zdroj: ČSÚ (2020), vlastní zpracování

Ukazatele pracovní úrazovosti v ČR v roce 2018 u jednotlivých odvětví uvádí příloha 4 zobrazující tabulku 4 Ukazatele pracovní úrazovosti v ČR v roce 2018. Tabulka 4, ukazuje přehled hlášených pojištěných osob v roce 2018 u odvětví administrativy a skladování. Pro srovnání byl do tabulky přidán údaj celkového počtu pojištěných osob z 89 profesí v ČR za rok 2018 a celkový počet hlášených pracovních úrazů s pracovní neschopností v roce 2018.

Tabulka 4 ČSÚ Pracovní neschopnost z důvodu pracovního úrazu v roce 2018

2018	Průměrný počet poj. zaměstnanců v roce 2018	Hlášené případy prac. úrazů s PN v roce 2018
Skladování a vedlejší činnosti	78 668	935
Administrativní a kancelářské činnosti	30 111	136
celkem ČR	4 732 737	46 223

Zdroj: czso.cz (2020), vlastní úprava

Společnost má dvě profesní odvětví, a to administrativu a skladování. V tabulce 4 jsou uvedeny statistické údaje pojištěných zaměstnanců a počty zaměstnanců, kteří v roce 2018 měli úraz s neschopností delší než 3 dny u daných odvětví.

3.2.2 Míra výskytu pracovních úrazů v roce 2018

U společnosti nebylo možné zjistit počet a charakter úrazů, proto bylo použito statistických údajů pro výpočet míry výskytu úrazů u administrativy a skladování. Pro výpočet byly použity údaje z ČSÚ (2020) uvedených v tabulce 4, kdy počet hlášených případů pracovního úrazu jednotlivých oborů, byl vydělen počtem pojištěných osob v daném oboru za rok 2018. Výsledek udává procento možného výskytu úrazu u administrativy i skladování.

$$\text{Míra výskytu úrazů v oboru skladování v roce 2018} = \frac{935 * 1000}{78668} = 11,88 \%$$

$$\text{Míra výskytu úrazů v oboru administrativy v roce 2018} = \frac{136 * 1000}{30111} = 4,51\%$$

V příloze 4 jsou přiložena data z ČSÚ (2020), ze kterých byly čerpány údaje o počtu úrazů (viz tabulka 4) a pojištěných osob v daných oborech, potřebných k vypočtení míry výskytu úrazů. Za rok 2018 bylo 4 732 737 pojištěných osob z 89 profesních odvětví a 46 223 hlášených pracovních úrazů s pracovní neschopností delší než 3 dny. U skladování je míra výskytu úrazů v porovnání s administrativou o více než dvojnásobek vyšší, proto je třeba při šetření se důsledněji zaměřit na činnosti, prostory i zaměstnance spojené se skladováním.

3.2.3 Identifikace a hodnocení rizik

V teoretické části byla představena potenciální rizika a rizikové faktory. Na základě pozorování provozu činnosti ve společnosti byla identifikována rizika a bodovou metodou JBM podle Neugebauera (2014, s. 66) byla vyhodnocena jejich závažnost. Výsledky identifikace a hodnocení rizik byly vloženy do tabulky 20, která je přílohou 2 této práce. Cílem bylo vyhodnotit míru rizika a navrhnout opatření zamezující výskytu, případně minimalizaci dopadů nalezených rizik.

Tabulka 5 Matice rizika

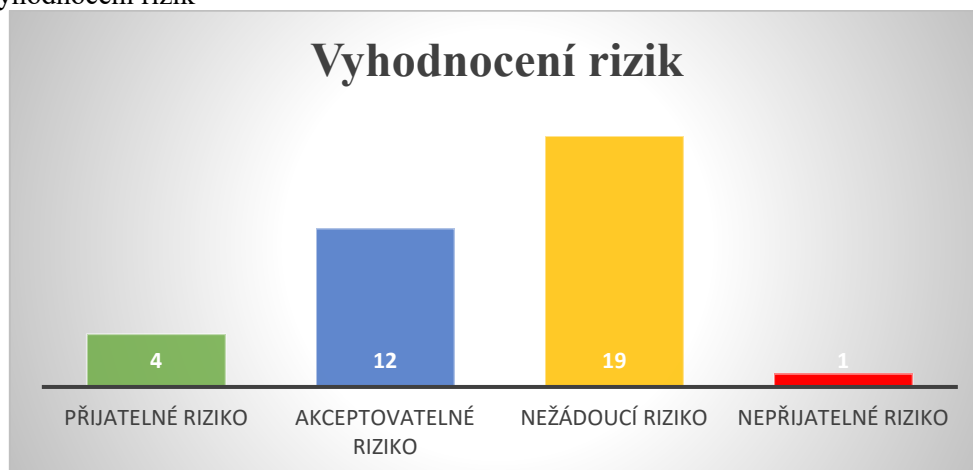
		úraz bez pracovní neschopnosti	úraz s pracovní neschopností	úraz vyžadující hospitalizaci	těžký úraz s trvalými následky	smrtelný úraz
		1	2	3	4	5
nepravděpodobná	1	1	2	3	4	5
příležitostná	2	2	4	6	8	10
možná	3	3	6	9	12	15
pravděpodobná	4	4	8	12	16	20
častá	5	5	10	15	20	25

Zdroj: Neugebauer (2014, s. 66), vlastní úprava

- 1–3 přijatelné riziko
- 4–7 kritické riziko
- 8–14 nežádoucí riziko
- 15–25 nepřijatelné riziko

Riziko má vždy dva rozměry, a to pravděpodobnost vzniku a závažnost možného následku. Při identifikaci a hodnocení rizik není stanovený jednotný postup, proto bylo postupováno podle poznatků z teoretické části, kde byly sestaveny povinné úkony k jednotlivým činnostem, které byly rozděleny na profese a prostory společnosti. Tyto údaje byly vloženy do tabulky 20, která je přílohou 2 této práce. Bylo přistoupeno k identifikaci potenciálních rizik a jejich zdrojů, které byly vyhodnoceny, obodovány a následně podle vzorce ($R = P \times Z$) pravděpodobnosti výskytu P násobené mírou zranění Z byla vypočtena míra rizika R . Výsledky míry rizika byly vloženy do tabulky 5, kde byly barevně rozděleny do skupin podle charakteru rizika. Do tabulky identifikace a hodnocení rizik v příloze 2 byla dále navržena bezpečnostní opatření k omezení působení identifikovaných rizik. Tato opatření byla součástí šetření, kde prohlídkou jednotlivých částí areálu společnosti, dotazníkovým šetřením a rozhovory se zaměstnanci byla kontrolována a popsána.

Graf 2 Vyhodnocení rizik

Zdroj: vlastní úprava

Vyhodnocení rizik podle počtu výskytu a rozdělení podle charakteru ukazuje graf 2, kde byl nejvyšší počet 19 potenciálních rizik zaznamenán u nežádoucího rizika, kde je nutné přijmout opatření a dbát na důslednost jejich dodržování. Dále bylo vyhodnoceno 12 případů akceptovatelného rizika, u kterého je nutné dodržovat předpisy, povinné úkony a používat předepsané OOPP. Přijatelné riziko s výskytem případů je z pravidla náhodné riziko se zanendbatelými následky, které neohrožují zdraví ani život. U nepřijatelného rizika byl zaznamenán 1 případ a to u palet, které jsou předmětem podnikání, proto se výskyt nedá vyloučit. Pád palet, které jsou stohované do výšky 3,5 m, jež váha jedné palety se pohybuje kolem 30 kg, mohou neopatrnou manipulací nebo uskladněním na nerovném povrchu zapříčinit pád nebo zřícení palet či palety, a tím způsobit zranění s následky. Z rozhovoru s vedoucím skladu o skladování palet bylo zjištěno, že všechna opatření proti tomuto scénáři jsou důsledně dodržována a ještě takový případ nenastal. Pokud by hrozilo nebezpečí, bylo by třeba změnit technologii skladování například snížením výšky skladovaných palet, rozšířením uliček pro vysokozdvizný vozík nebo svazování palet plastovými pásky.

3.2.4 Vlastní šetření BOZP

Při šetření kladů a záporů v oblasti BOZP ve společnosti, bylo použito informací získaných z teoretické části. Šetření stávajícího stavu BOZP bylo provedeno v provozní budově, ve skladu i ve venkovním areálu za účasti zaměstnance společnosti. Závěry šetření vychází ze zjištěných poznatků prohlídky, z dostupných materiálů, z dotazníkového šetření a rozhovoru tazatelů.

Zkoumané oblasti:

- Vyhodnocení rizik – z grafu 2 vyplývá, že se v provozu společnosti vyskytují nežádoucí rizika, která vyžadují neustálá opatření a sledovanost.
- Lékařské prohlídky – vstupní lékařské prohlídky i následné prohlídky absolvovali všichni zaměstnanci (založeno v osobním spise). Smluvní lékařka dochází do společnosti 1x za rok osobně. Řidič vysokozdvizného vozíku má periodickou prohlídku po 2 letech.
- Nápoje – vybavená kuchyňka s tekoucí vodou, včetně lednice a varné konvice.
- Zázemí – toalety jsou rozděleny na pánské a dámské, jsou čisté, prostorné včetně sprchového koutu, kde je možné se po práci osprchovat. Šatny jsou pouze pánské, prostorné s uzamykatelnými skříňkami. Účetní má skříň na věci v kanceláři a uklízečka

má k dispozici zamykatelnou místnost, která je zároveň využívána jako částečný sklad toaletních potřeb.

- Kniha úrazů – je uložena v kanceláři společnosti. Kniha nebyla zpřístupněna k nahlédnutí. Z rozhovoru bylo zjištěno, že poslední úraz byl zaznamenán v roce 2019, jednalo se o úraz nohy s následnou pracovní neschopností zaměstnance skladu. Z dotazníku vyplývá, že drobná zranění (modřiny, oděrky) nejsou v knize zaznamenána.
- Školení – BOZP a PO pravidelně prováděno majitelem společnosti. Řidič vysokozdvížného vozíku byl na školení v roce 2019. Formuláře podepsané zaměstnanci o prokazatelném proškolení jsou založené v šanonu v kanceláři společnosti. Společnost má zavedený sešit s plánovanými termíny všech potřebných školení.
- Kategorizace prací – dle dotazníku zaměstnanci skladu byli seznámeni se zařazením do kategorie prací, účetní nevěděla do jaké kategorie byla zařazena.
- OOPP – podle výsledků dotazníkového šetření jsou oděvy pravidelně obměňovány. Nákup nových OOPP je plánovaný na letošní rok 2020. V rozhovoru se zaměstnanci shodli, že nepoužívají bezpečnostní vesty, které jim při výkonu práce překážejí, protože jsou volné a zachytávají se. Zaměstnanci skladu preferují pracovní kalhoty s laclem. Při manipulaci s paletami dochází k zasažení očí drobnými částicemi a z rozhovoru zaměstnanců skladu vyplynulo, že pracovní brýle není třeba nosit celou pracovní dobu a neustálou manipulací s brýlemi dochází k jejich častému poškození. Skladník pracovní brýle nenosí z důvodu používání dioptrických brýlí, které ho dostatečně nechrání.
- Legislativa – zaměstnanci jsou prokazatelně seznámeni se směrnicí Pracovní řád, BOZP i směrnicí PO. Řád skladu je zastaralý a neodpovídá skutečnosti je patrné, že je aktualizovaný jen datum a podpis.
- Hasící přístroje (dále jen „HP“) a hydrant – společnost má 2 hydranty a 8 HP. Všechny přístroje jsou označeny účelem použití podle druhu a datem poslední revize. V patře u kanceláří a zázemí jsou zavěšeny na zdi 3 HP, u schodiště se nachází 1 HP a 4 HP jsou umístěny ve skladu. Nebyli nalezeny informační značky o jejich umístění.
- Břemena – palety jsou z různých materiálů, váha nepřesahuje 30 kg, což je povolená norma na zvedání břemen. Palety jsou přemísťovány vysokozdvížným vozíkem a paletovým ručním vozíkem.
- Skladování palet – palety jsou skladovány do výšky 3,5 m v řadách, mezi kterými je prostor na průjezd vysokozdvížného vozíku s nákladem. Řady vedou k hlavním uličce, která je prostorná k otáčení a manipulaci vozíku s paletami. Na zemi hlavní uličky je nezřetelná čára vedoucí k východu skladu, u které není zřejmé, jestli je určena pro řidiče vozíku nebo pro osoby pohybující se ve skladu.
- Únikové východy – cedulka je umístěna jen na dveřích oddělující schodiště od chodby s kancelářemi a na dveřích skladu. V prvním patře je dlouhá chodba, kde se nachází deset dveří, včetně dveří vedoucích ke schodišti. Při mimořádné události, kdy může vzniknout panika, při výpadku elektřiny nebo kouřové cloně není na první pohled zřejmé, zvláště pro osoby nepracující ve společnosti, které dveře vedou ke schodišti, a tím k východu z budovy.
- Bezpečnostní přestávky – z odpovědí zaměstnanců v dotazníkovém šetření vyplynulo, že jsou přestávky dodržovány. Prostory určené pro jídlo a odpočinek se nachází v provozní budově.

- Osvětlení – sklad je z objektivního hlediska osvětlen dostatečně, stejně jako chodby a schodiště. V kancelářích je denní světlo a zářivky.
- Prach a drobné částice – ve skladu při pohybu palet je možný rozptyl drobných částic, který je eliminován OOPP a odvětrávacími průduchy.
- Teplota – neobjektivní sledování vzhledem k ročnímu období. Ve skladu není topení, provozní budova je vytápěna elektrickým topením. Klimatizace není.
- Revize – přístrojů, budovy, vozidel, el. zařízení i elektrospotřebičů jsou založeny v kanceláři u majitele a je veden sešit plánovaných revizí.
- Chemické prostředky – v přízemí provozní budovy, se nachází prostory, do kterých je vchod ze skladu. V těchto prostorách je několik místností ve kterých je umístěn bojler na teplou vodu, el. kotel, dílna na nářadí a sklad materiálu i chemických přípravků, za který zodpovídá vedoucí skladu, proto je stále zamčený. Vedoucí skladu zaznamenává každý výdej.
- Okna – při mytí oken je zapotřebí použití schůdků do výšky přesahující 1,5 m, proto by uklízečka měla být vyškolená na práci ve výškách.

3.2.5 Dotazníkové šetření

Dotazník pro zaměstnance byl rozdělen na dvě části, na dotazník pro všechny zaměstnance společnosti (tabulka 6) a dotazník pro zaměstnance skladu (tabulka 7). Dotazníkové šetření probíhalo formou rozhovoru zaměstnanců s tazatelem, který zaznamenával do dotazníku odpovědi ano, ne, a bylo doplněno o další informace od respondenta, které ucelily závěry dotazníkového šetření. Dotazy byly sestaveny na zjištění plnění BOZP z více hledisek, předepsané povinnosti z vnitřních předpisů, povinnosti týkající se školení, znalost jednání při mimořádné události, dodržování předpisů, ergonomie, zákonné povinnosti. Dotazníkové šetření by mělo odhalit nebo potvrdit nalezené nedostatky.

Tabulka 6 Vyhodnocení dotazníku pro zaměstnance společnosti

č.		ano %	ne %
1.	Víte, kdo je odborně způsobilá osoba pro oblast BOZP?	100	0
2.	Víte, do jaké kategorie byla zařazena Vaše pracovní činnost?	83	17
3.	Účastníte se školení BOZP 1x ročně?	100	0
4.	Jste seznámen/a s umístěním všech HP?	67	33
5.	Máte označenou únikovou cestu a východ z objektu?	33	67
6.	Víte, kde je shromaždiště při mimořádných událostech?	100	0
7.	Víte, kde máte ve společnosti umístěnou lékárničku?	83	17
8.	Máte označeny schody a překážky žlutočerným pásem?	0	100
9.	Četl/a jste pracovní řád?	83	17
10.	Uměl/a byste poskytnout první pomoc?	50	50
11.	Využíváte prostor pro jídlo a odpočinek?	100	0
12.	Jste kuřák/ kuřačka?	33	67
13.	Hlásíte úrazy jako jsou odřeniny, modřiny, povrchové říznutí?	0	100
14.	Máte svou vlastní skříňku na věci?	100	0
15.	Pocit'ujete zdravotní potíže z důsledku pracovních podmínek?	50	50
16.	Dodržujete pravidelně bezpečnostní přestávky?	100	0
17.	Měl/a jste pracovní úraz?	50	50

Zdroj: vlastní zpracování, na otázky odpovídali všichni zaměstnanci

Vyhodnocení dotazníkového šetření:

1. Víte, kdo je odborně způsobilá osoba pro oblast BOZP?

Tato otázka byla položena ke zjištění, zda zaměstnanci znají pojem odborně způsobilá osoba, jaká je její činnost a kdo tuto funkci ve společnosti vykonává. Všichni zaměstnanci odpověděli ano, z toho lze usuzovat, že zaměstnanci mají povědomost o BOZP.

2. Víte, do jaké kategorie byla zařazena Vaše pracovní činnost?

Ze zákona je zaměstnavatel povinen seznámit zaměstnance s příslušnou kategorií. Odpovězeno bylo 83 % ano a 17 % ne. Není jasné, zda dotyčný zaměstnanec byl seznámen, ale nerozuměl významu, či seznámen nebyl. Zařazení této osoby je v první kategorii, zaměstnanci skladu jsou zařazeni do druhé kategorie. Zaměstnavatel má list kategorizaci prací založený.

3. Účastníte se školení BOZP 1x ročně?

Všichni zaměstnanci uvedli, že se 1x do roka účastní školení BOZP. Tato zákonná povinnost je tedy podle odpovědí dotazovaných plněna na 100 %.

4. Jste seznámen/a s umístěním všech hasících přístrojů?

O umístění všech 8 HP vědělo 67 % dotázaných, 33 % nevědělo o všech HP, což může být vysvětleno tím, že zaměstnanci provozní budovy nechodí do skladu čili nevědí o HP umístěných v prostorách skladu. Z hlediska bezpečnosti by i přesto měli znát umístění všech HP.

5. Máte označenou únikovou cestu a východ z objektu?

Na otázku bylo odpovězeno 33 % ano a z 67 % ne. Při prohlídce skladu nebyla úniková cesta nalezena. Jediné označení únikového východu bylo nalezeno na dveřích oddělujících schodiště od kanceláří v provozní budově, lze se proto domnívat, že zaměstnanci provozní budovy, kteří znají tuto značku ji považují za označení únikové cesty z objektu.

6. Víte, kde je shromaždiště při mimořádných událostech?

Za shromaždiště při mimořádných událostech označilo 100 % zaměstnanců bránu skladu.

7. Víte, kde máte ve společnosti umístěnou lékárničku?

Na znalost umístění lékárničky odpovědělo 83 % ano a 17 % ne z dotázaných. Lékařnička se nachází v 1. patře provozní budovy v kanceláři účetní, o umístění nevěděl pracovník skladu.

8. Máte označeny schody a překážky žlutočerným pásem?

Odpovězeno bylo 100 % ne. Tato otázka byla položena záměrně, protože šetřením bylo zjištěno, že schody ani jiné překážky nejsou označeny, a tím bylo navrženo opatření k označení.

9. Četl/a jste pracovní řád?

Z dotázaných 83 % četlo pracovní řád a 17 % ne. Důvod není znám.

10. Uměl/a byste poskytnout první pomoc?

Na otázku bylo odpovězeno 50 % ano a 50 % ne. Reakcí na dotaz byl dán podnět k navržení školení první pomoci pro zaměstnance společnosti.

11. Využíváte prostor pro jídlo a odpočinek?

100 % zaměstnanců využívá prostor na jídlo a odpočinek.

12. Jste kuřák/ kuřačka?

Z odpovědí vyplynulo, že kolektiv se skládá z 33 % kuřáků a z 67 % nekuřáků. Majitel není povinen ze zákona zřídit kuřárnu, ale vzhledem k charakteru skladovaného materiálu, který je hořlavý, by měl zvážit, jestli vymezí bezpečný prostor pro kuřáky nebo nastaví pravidla, aby nebyl porušován zákaz kouření.

13. Hlásíte úrazy jako jsou odřenyiny, modřiny, povrchové říznutí?

Na tuto otázku odpovědělo 100 % zaměstnanců ne, což je znepokojující, protože ze zákona by se měl hlásit a zapisovat do knihy úrazů každý úraz.

14. Máte svou vlastní skříňku na věci?

Všichni zaměstnanci odpověděli na otázku ano. V pánské šatně jsou zamykací skříňky, uklízečka má zamykací místnost, kde má skříň na věci, která se částečně využívá jako sklad na toaletní potřeby a účetní má skříň v kanceláři.

15. Pociťujete zdravotní potíže z důsledku pracovních podmínek?

Z dotázaných 50 % odpovědělo ano a 50 % ne. Zaměstnanci skladu při rozhovoru zmínili občasnou bolest zad, účetní bolest očí. Doporučení pro zaměstnance skladu školení práce ve skladu, jak zvedat těžké předměty a účetní by měla navštívit očního lékaře a doporučeno je i přenastavit podsvětlení PC.

16. Dodržujete pravidelně bezpečnostní přestávky?

Odpovězeno bylo 100 % ano.

17. Měl/a jste pracovní úraz?

Pracovní úraz mělo 50 % dotazovaných, 50 % pracovní úraz nemělo.

Dotazník sestavený pro zaměstnance skladu, který se skládá z dotazů týkajících se pracovní činnosti a pohybu ve skladu.

Tabulka 7 Vyhodnocení dotazníku pro zaměstnance skladu

č.		ano %	ne %
1.	Jsou na pracovišti ostré hrany?	100	0
2.	Používáte všechny přidělené OOPP?	50	50
3.	Jste spokojeni s kvalitou OOPP?	100	0
4.	Pohybujete se v blízkosti vysokozdvizného vozíku?	100	0
5.	Pociťujete změnu klimatických podmínek na pracovišti?	100	0

Zdroj: vlastní zpracování, na otázky odpovídali pouze zaměstnanci skladu a majitel

Vyhodnocení dotazníku zaměstnanců skladu:

1. Jsou na pracovišti ostré hrany?

100 % pracovníků skladu odpovědělo ano. Zdrojem ostrých hran jsou palety.

2. Používáte všechny přidělené OOPP?

Přidělené OOPP používá 50 % dotázaných, zbylých 50 % odpovědělo, že všechny OOPP nevyužívají. Při rozhovoru bylo zjištěno, že jde o bezpečnostní vesty, které se

zachytávají za palety, proto byl při nákupu doporučen oděv s reflexními prvky. Další nepoužívaný prvek jsou ochranné brýle, které neustálou manipulací bývají poškozeny a skladník nosí dioptrické brýle, doporučeny byly přilby se štíty.

3. Jste spokojeni s kvalitou OOPP?

Všichni pracovníci skladu jsou spokojeni s OOPP. Při rozhovoru bylo zjištěno, že preferují kalhoty s laclem.

4. Pohybujete se v blízkosti vysokozdvizného vozíku?

Všichni pracovníci skladu i majitel firmy se pohybují v blízkosti vysokozdvizného vozíku.

5. Pociťujete změnu klimatických podmínek na pracovišti?

100 % zaměstnanců skladu odpovědělo ano. Lze zdůvodnit, že ve skladu není topení ani klimatizace. Doporučeno bylo vybavit zaměstnance odpovídajícími pracovními oděvy a zavést častější přestávky v práci.

3.3 Opatření BOZP

Po identifikaci a vyhodnocení rizik se stanoví opatření, která odstraňují nebezpečí nebo snižují míru rizika. Opatření nejsou jen požadavky podle právních předpisů, ale je to prevence, která uvede skutečný stav do stavu optimálního, kde odstraní nebo omezí systémové neshody nebo závady, které mohou způsobit úraz, nemoc nebo škodu.

3.3.1 Návrhy opatření zjištěné šetřením

Na základě výsledků z pozorování pracovního prostředí a identifikace rizik, které byly podpořeny dotazníkovým šetřením byly zjištěny skutečnosti, které vyžadují zvýšenou pozornost, a návrh následných opatření, která by snížila výskyt rizik.

- Šetřením bylo zjištěno, že po areálu společnosti se pohybují zákazníci, dodavatelé a pracovníci jiných firem. Podle zákona č. 262/2006 Sb. a č. 309/2006 Sb., by měla být učiněna opatření pro bezpečný pohyb na pracovišti, kde se pohybuje vysokozdvizný vozík a skladují palety do výše 3,5 m. V příloze 7 je dán návrh na zavedení Směrnice o postupu při vstupu třetích osob do areálu společnosti.
- V areálu není vrátnice, je zde jen brána, která se zavírá po odchodu zaměstnanců, takže je volný vstup/vjezd do areálu přes venkovní sklad až k budově, jak je doloženo v příloze 1 obrázkem 1 foto společnosti. Navrhovaným řešením je zřídit elektronickou závoru s videotelefonem a tím získat přehled o pohybu osob v areálu. Navrhované řešení nevyplývá ze zákonné povinnosti BOZP, proto cena pořízení nebude vyčíslena ve finančních nákladech navrhovaných opatření. Doporučení vybudování vstupní brány by mohlo být do budoucna investičním záměrem.
- Společnost nemá ve venkovním prostoru, který je i zároveň venkovním skladem, vyznačený chodník pro pěší ani trasu vjezdu a parkoviště pro automobily. Z důvodu bezpečného pohybu vysokozdvizného vozíku při nakládání a vykládání palet a současně bezpečného pohybu osob po areálu je doporučeno opatření nástřik chodníku pro pěší i vyznačení parkoviště pro automobily. Náklady na navrhované opatření byly vyčísleny v tabulce 9.
- Osoby třetí strany vyskytující se v prostorách skladu se musí pohybovat po areálu v doprovodu určeného zaměstnance a musí být vybaveny bezpečnostní přilbou a výstražnou vestou, jak je uvedeno ve Směrnici v příloze 7.

- Před vstupem do skladu musí být osoby třetí strany poučeny o hrozících rizicích, bezpečném pohybu po skladu a dodržování vyznačených pokynů. Toto poučení by mělo být prokazatelně stvrzeno podpisem. Doporučeno vést knihu návštěv podle navržené Směrnice o postupu při vstupu třetích osob do areálu společnosti, která je přílohou 7 této práce.
- Z důvodu pohybu osob po areálu společnosti musí být objekt, sklad i budova vybaven cedulovým systémem oznamující pokyny pohybu, včetně plánu areálu.
- Dále je nutné vyznačit viditelně celou únikovou cestu z nejbližšího místa kanceláří i skladu.
- Dalším doporučením je umístění bezpečnostních pokynů pro osoby pohybující se po areálu skladu, jejíž dodržování je zakotveno ve vnitřních předpisech společnosti, týkajících se zaměstnanců i osob třetí strany.
- Ve vnitřním skladu se pohybuje vysokozdvizný vozík, proto je nutné na hlavních uličkách vyznačit komunikaci pro pěší, kde může řidič předpokládat pohyb osob.
- Ve společnosti není zaveden žádný systém hlášení příchodů a odchodů do zaměstnání. Při nárůstu zaměstnanců bude potřeba z hlediska bezpečnosti systém zavést.
- Dalším doporučeným zlepšením, které bylo navrženo na základě pozorování situace ve společnosti, je označení schodů do 1. patra ke kancelářím v provozní budově bezpečnostní protiskluzovou páskou. Na obrázku 2 je fotografie schodů, kde je schodiště nepravidelně přerušeno a následně pokračuje. Neočekávanou změnou by mohlo dojít k úrazu pádem.
- V provozní budově v kanceláři je umístěná lékárnička, logickými závěry bylo vyvozeno, že větší pravděpodobnost zranění vyžadující ošetření je ve skladu, z těchto důvodů bylo doporučeno zřídit další místo první pomoci ve skladu.
- Další navrženým doporučením je pořízení defibrilátoru. Zaměstnavatel by měl zvážit závažnost možných úrazů a přihlídnout k poloze sídla společnosti, která se nachází na odlehlém místě, kde je při vzniklé nehodě předpoklad příjezdu záchranné služby minimálně 20 minut.
- S první pomocí souvisí i další doporučení, které vyplývá z dotazníkového šetření a tím je zajistit školení první pomoci alespoň pro jednoho zaměstnance společnosti.
- Dotazníkem bylo zjištěno, že jeden pracovník neznal zařazení své práce do kategorie prací, z tohoto důvodu by bylo vhodné zavést dokument prokazující oznámení stvrzené podpisem.
- Pokud jde o OOPP, z dotazníkového šetření, které bylo podpořeno rozhovorem se zaměstnanci vyplynulo, že pro skladníky by byla vhodnější přilba se štítem, která chrání před poranění úderem a zároveň proti rozptylu drobných částic při manipulaci s paletami. Pracovní brýle nemají dlouhou životnost, jsou nepraktické a nedají se pod nimi nosit dioptrické brýle.
- Mytí oken bude zajištěno externí firmou.
- Při zavedení nových opatření a pravidel je nutné aktualizovat vnitřní předpisy (směrnice, řády).

3.3.2 Finanční náklady navrhovaných opatření

Finanční náklad byl vyčíslen u navrhovaných opatření na pořízení bezpečnostních značek, bezpečnostního značení komunikací, ochranných oděvů a pracovních prostředků, školení zaměstnanců a dále byl náklad doplněn o dodatečné opatření týkající se lékárničky a defibrilačního zařízení.

1. Cenová nabídka bezpečnostních značek

Šetřením bylo zjištěno slabé místo v informačním systému společnosti, který zlepšuje přehled a orientaci v daném objektu. Značky je třeba sestavit tak, aby byly umístěné na viditelném místě v aktivním bodu obsahu pokynu.

Doporučení těchto značek:

Zákaz kouření – vzhledem k tomu, že se v areálu skladují dřevěné palety, musí být dán přísný zákaz kouření v celém areálu a dbát na jeho dodržování. Značky by měly být umístěny u všech vchodů i východů v areálu, skladu i v provozní budově. Z dotazníkového šetření bylo zjištěno, že na pracovišti jsou kuřáci, i když už ze zákona nevyplývá povinnost zaměstnavatele zřídit kuřárnu, je na zvážení zaměstnavatele, zda není vhodné vymezit bezpečný prostor na kouření nebo povolit zaměstnancům opuštění areálu v pracovní době. Doporučený počet značek je 5 ks.

Zákaz vstupu nepovolaným osobám – ve vnitřním i venkovním skladu, kde se pohybuje vysokozdvizný vozík, by měl být dán zákaz vstupu nepovolaným osobám. Doporučený počet pořízení 2 ks.

Vyznačení umístění hydrantu a hasících přístrojů – společnost má 2 hydranty a 8 HP rozmístěných ve skladě, na chodbě i v provozní budově, ale viditelné označení umístění chybí. Hydranty mají označení na dvířkách a jsou umístěny na nepřehlednutelném místě, proto nemusí být označeny. Označení hasících přístrojů ve skladu a provozní budově vyžaduje pořízení 8 ks značek.

První pomoc – společnost má umístěnou lékárničku v kancelářských prostorech, bylo doporučeno umístit ještě jednu lékárničku v prostorách skladu nebo v jeho blízkosti. Celkem navrženy 2 ks značek.

Nebezpečí zakopnutí – z šetření vyplývá, že zakopnutí o paletu je častý úraz. Proto by měly být značky umístěné na více místech skladu. Celkem navrženy 3ks.

Pozor vysokozdvizný vozík – tato značka by měla být umístěna před vstupem do areálu i do skladu. Celkem potřebné 2 ks.

Úniková cesta a východ – při šetření byla nalezena značka na dveřích, ale nebyla vyznačena cesta ke dveřím, jak ukazuje obrázek 1. Značky by měly být viditelné na chodbách při východu ze všech místností na patře a měly by vést až k východu z budovy. Označení chodby, schodů, východu v provozní budově a skladu bylo napočítáno 8 ks.

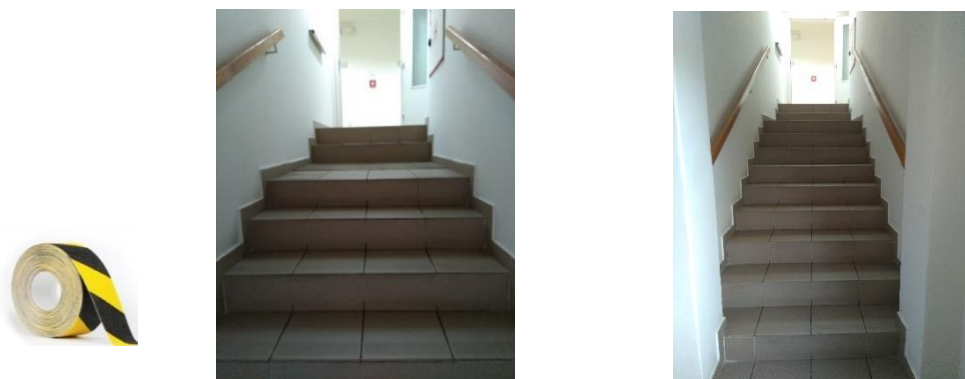
Obrázek 1 Chodba kanceláří společnosti bez označení únikového východu

Zdroj: foto společnosti X

Protiskluzové pásky – slouží jako prevence proti uklouznutí a vzniku úrazů, kterým může být lehké naražení, ale také zlomenina nebo závažné zranění hlavy. Instalací protiskluzových pásek lze těmto úrazům předcházet. Společnost nemá označené schody do 1. patra (obrázek 2). Je třeba označit 4 schody o šířce 120 cm, což je 480 cm protiskluzové pásky.

Obrázek 2 Schodiště do patra kanceláří a zázemí pro zaměstnance

Zdroj: foto společnosti X

Bylo navrženo pořízení 28 ks bezpečnostních značek do celého areálu skladu. Na trhu je velká nabídka značek z různých materiálů a velikostí. Navrženy byly značky plastové o velikosti A4, jejíž cena nepřesahuje 20 Kč.

Cedule s bezpečnostními pokyny a plánem skladu mohou být vyrobeny jen na zakázku, proto spadají do jiné cenové relace s grafickou úpravou ve velikosti A3 v plastovém provedení v ceně do 200 Kč za kus.

Bezpečnostní pokyny

Pokyn je souhrn určitých pravidel, která stanovují způsoby, jak se bezpečně pohybovat v daném objektu. Pokyny by měly být sepsány krátce a stručně, vytištěné na plastové ceduli a umístěné na viditelném místě ve vchodu do objektu. Dodržování pokynů je vždy podpořeno legislativou ve formě směrnic, které zároveň obsahují postihy za jejich nedodržení.

- Před vstupem do objektu je nutné použít zvonek a vyčkat na příchod zaměstnance firmy.
- Vstup do skladu lze jen s oprávněnou osobou a s ochrannými pomůckami.
- Dodržovat zákaz kouření, požívání alkoholických nápojů a omamných látek.
- Pohybovat se pouze po vymezených nebo označených plochách a komunikacích.
- Dodržovat výstrahy sdělované formou bezpečnostních značek, zvukovými a světelnými signály.

- Ihned oznámit úraz nebo momentální indispozici.

Dalším doporučením bylo označit schody bezpečnostní protiskluzovou páskou. Ceny na trhu jsou rozličné, cena byla vybrána z webových stránek od firmy Stromprop (2020), která se zabývá i prodejem bezpečnostních značek. Bezpečnostní páskou je třeba označit 4 schody o šířce 120 cm. Páska je dostupná v balení 18 m s šířkou 5 cm za 510 Kč.

Tabulka 8 Bezpečnostní značky, páska a pokyny

	cena za kus	počet	cena celkem
bezpečnostní značky	20 Kč	28	560 Kč
bezpečnostní páska	510 Kč	1	510 Kč
bezpečnostní pokyny	200 Kč	2	400 Kč
Celkem			1470 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce 8 jsou uvedeny finanční náklady na pořízení bezpečnostních značek, bezpečnostní protiskluzové pásky na označení schodiště a na výrobu cedule s orientačním plánkem skladu a popisem bezpečnostních pokynů.

2. Bezpečnostní vodorovné značení komunikací

Ve skladu, kde je používán dopravní prostředek, je nutné, aby byl dodržen dostatečně široký jízdní pruh, a to na šířku dopravního prostředku včetně šířky nákladu. Zároveň musí být vyznačen dostatečný prostor pro pěší, který je stanoven na minimální šířku 1,1 m. Nástřik pruhu pro chodce je nutný všude, kde se vyskytuje dopravní prostředek.

Pro vyznačení bezpečnostního vodorovného značení komunikací ve společnosti byla vybrána z internetových zdrojů společnost AZ značky (2020). Společnost Az značky byla založena v roce 2007 a dnes působí po celé ČR. Jejich specializací jsou vodorovné a svislé dopravní značky, při jejichž aplikaci používají nejmodernější postupy a technologie. Pro bezpečnostní značení pro pohyb osob ve vnitřním skladu byl vybrán z důvodů umělého osvětlení nástřik žlutého odstínu jednosložkové barvy, který má životnost 24 měsíců. Pro úpravu venkovního prostoru na vyznačení parkoviště a chodníku pro pěší byla vybrána aplikace dvousložkové plastové bílé barvy s životností 36 měsíců. Cenová nabídka je součástí přílohy 5 této práce.

Tabulka 9 Bezpečnostní vodorovné značení

	cena za m ²	délka pruhu v m	pruh 20 cm	celková částka
vnitřní sklad	200 Kč	600 m	600 x 0,2 = 120 m ²	24 000 Kč
venkovní sklad	440 Kč	800 m	800 x 0,2 = 160 m ²	70 400 Kč
celkem				94 400 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Finanční náklady na vyznačení bezpečné komunikace pro pěší a pro motorová vozidla ve vnitřním i venkovním skladu od společnosti AZ značky ukazuje tabulka 9.

3. Dodatečná opatření

Lékárnička první pomoci je umístěná v 1. patře provozní budovy v kanceláři. Z šetření vyplynulo doporučení pořízení druhé lékárničky do prostoru skladu, kde je větší pravděpodobnost úrazu.

Navržení pořízení defibrilační jednotky vyplynulo z umístění polohy společnosti v odlehle lokalitě, kdy při nehodě je předpoklad příjezdu záchranné služby minimálně 20 minut.

Tabulka 10 Dodatečná opatření

	cena/kus	počet	cena celkem
lékárnička	2 500 Kč	1	2 500 Kč
defibrilátor	30 030 Kč	1	30 613 Kč
celkem			33 113-Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Celková částka, uvedená v tabulce 10, za pořízení dodatečných opatření je 33 113 Kč. Je na zvážení majitele společnosti, zda je investice únosná pro společnost a vyváží potřebnost navrhovaných opatření.

4. Ochranné oděvy a pracovní pomůcky

Z teoretické části vyplývá, že zaměstnanci musí mít podle zákona od zaměstnavatele přidělené odpovídající osobní ochranné pracovní prostředky, které jsou povinni používat a zaměstnavatel je povinen OOPP pravidelně dle tabulky 11 Přehled použitelnosti OOPP obměňovat.

Tabulka 11 Přehled použitelnosti OOPP

druh OOPP	doba použití (měsíc)
pracovní oděv	12
pracovní tričko	12
pracovní oděv zimní	24
zimní čepice	24
gumové rukavice	1
pracovní rukavice	3
zimní rukavice	3
pracovní obuv kožená	12
pracovní obuv zimní	24
ochranné brýle nebo štít	12
brýle proti oslnění	24
ochranná přilba	60
vesta výstražná	60

Zdroj: bozpinfo.cz, vlastní úprava

S předpokládaným nástupem nových zaměstnanců je zřejmé, že zaměstnavatel bude pořizovat pracovní pomůcky a pracovní oděvy. Z dotazníkového šetření, rozhovorů se zaměstnanci bylo zjištěno, že mají pracovní oděvy v opotřebovaném stavu a budou tento rok podstatnou část oděvů obměňovat. Pro výběr oděvů byly z internetových zdrojů vybrány dvě největší společnosti, které se specializují na pracovní oděvy a pomůcky. Pracovní oděvy byly vybrány podle norem, požadavků zaměstnanců zjištěných dotazníkovým šetřením a následných rozhovorů, a dále bylo přihlédnuto ke kvalitě a ceně. Výběr OOPP je uveden v příloze 3. Souhrn výběru na pořízení OOPP pro společnost od firmy Canis safety (2020) zobrazuje tabulka 12 a pro porovnání cen a kvality byl přidán výběr OOPP od firmy Vochoc (2020), který ukazuje tabulka 13. V položce „počty“ jsou zahrnuti stávající zaměstnanci i nově navrhované pozice.

CANIS SAFETY a.s.

Společnost se řadí mezi přední české dovozce, výrobce a distributory osobních ochranných pracovních prostředků a pomůcek zajišťujících bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Jak je uvedeno na webových stránkách společnosti (canissafety, 2020), společnost vznikla v roce 1993, kdy byla založena bratry Jaromírem a Jiřím Ratajovými jako sdružení dvou fyzických osob. V roce 2003 se stala akciovou společností CANIS SAFETY a.s. a v současné době

dosahuje téměř 2 miliardového obrátu. Vybrané pracovní prostředky včetně popisu jsou uvedeny v příloze 3. Všechny OOPP jsou opatřeny certifikátem splňující dané normy.

Tabulka 12 Pracovní pomůcky firmy CANIS

CANIS				
položkový rozpočet				
položka	norma	cena za kus	počet	cena celkem
Blůza CXS LUXY ED	EN 340	531 Kč	8	4 248 Kč
Kalhoty CXS LUXY ROBIN	EN 340	562 Kč	8	4 496 Kč
Bunda CXS IRVINE	EN 340	879 Kč	8	7 032 Kč
Kalhoty zateplené flanelem	EN 340	978 Kč	7	6 846 Kč
Rukavice KALA zimní	EN 388, EN 420	54 Kč	7	378 Kč
Rukavice ZORO WINTER	EN 388, EN 511	71 Kč	20	1 420 Kč
Rukavice NINA	EN 388, EN 420	13 Kč	12	156 Kč
Obuv CXS STONE PYRIT S3	EN ISO 20345	531 Kč	7	3 717 Kč
Obuv CXS STONE TOPAZ	EN ISO 20345	489 Kč	7	3 423 Kč
Ochranná přilba 3M G3000	EN 397	629 Kč	2	1 258 Kč
Ochranná přilba se štítem 3M	EN 397	1 441 Kč	1	1 441 Kč
Brýle CXS ROY	EN 166, EN170	83 Kč	7	581 Kč
Brýle CXS SPARK	EN 166, EN172	83 Kč	2	166 Kč
cena celkem				35 162 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

VOCHOC, s.r.o.

Společnost patří k předním českým výrobcům a distributorům OOPP zajišťujících bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Jak je uvedeno na webových stránkách (vochoc, 2020) společnost je prezentována jako ekonomicky silná a dynamicky rostoucí firma, která preferuje dlouhodobou oboustranně výhodnou spolupráci se svými obchodními partnery již od roku 1991. V roce 1999 společnost získala certifikát kvality ISO 9001:2016 na výrobu OOPP. Vybrané pracovní prostředky včetně popisu jsou uvedeny v příloze 3.

Tabulka 13 Pracovní prostředky firmy VOCHOC

VOCHOC				
položkový rozpočet				
položka	norma	cena za kus	počet	cena celkem
Blůza montérková	EN 340	385 Kč	8	3 080 Kč
Kalhoty montérkové	EN 340	379 Kč	8	3 032 Kč
Bunda NYALA	EN 340	379 Kč	8	3 032 Kč
kalhoty TITAN	EN 340	402 Kč	7	2 814 Kč
Rukavice ISSA	EN 388	81 Kč	20	1 620 Kč
Rukavice zimní celokožené	EN 388	76 Kč	7	532 Kč
Rukavice STARLING	EN 388	16 Kč	12	192 Kč
polobotka s ocelovou špicí	EN ISO 20345	313 Kč	7	2 191 Kč
Obuv zimní poloholeňová	EN ISO 20345	759 Kč	7	5 313 Kč
Přilba 3M Peltor G3000	EN 397	448 Kč	2	896 Kč
Ochranná přilba se štítem 3M	EN 397	1 143 Kč	1	1 143 Kč
Brýle TERREY	EN 166	45 Kč	7	315 Kč
Brýle kouřové TERREY	EN 166	60 Kč	2	120 Kč
cena celkem				24 280 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Se záměrem pořízení pracovních pomůcek a oděvů pro zaměstnance byly vybrány dvě největší společnosti s dlouholetou tradicí. Tabulka 12 uvádí finanční souhrn nabídky od společnosti Canis Safety a.s., která je 35 162 Kč. Tabulka 13 uvádí finanční nabídku společnosti Vochoč, s.r.o., kde celková částka činí 24 280 Kč.

Tabulka 14 Komparace cenových nabídek na pořízení OOPP

Komparace nabídek	
firma	celkové náklady
CANIS	35 162,00 Kč
VOCHOC	24 280,00 Kč
rozdíl ve prospěch firmy VOCHOC	10 882,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce 14 je uveden výsledek komparace cen celkového pořízení pracovních pomůcek pro zaměstnance, kde pořízení OOPP u společnosti VOCHOC byla o 10 882 Kč výhodnější než u společnosti CANIS.

5. Školení zaměstnanců

Vstupní školení, BOZP a PO provádí zaměstnavatel, který má osvědčení na školení zaměstnanců. Do plánovaných školení byly zahrnuty i plánované pozice. Školení řidičů se účastní všichni zaměstnanci (kromě uklízečky), protože společnost se nachází na odlehlém místě, a z tohoto důvodu jsou zaměstnanci pověřeni jezdit firemním vozem. U školení pro řidiče vysokozdvížného vozíku zaměstnavatel předpokládá z důvodu dojíždění omezené množství uchazečů na tuto pozici, proto přijme řidiče, kterému společnost uhradí náklady na zaškolení a získání oprávnění k řízení vysokozdvížného vozíku W1. Pro školení první pomoci byl navržen vedoucí skladu, který může nejrychleji poskytnout první pomoc při úrazu způsobeném ve skladu a administrativní pracovnice, u které v kanceláři je umístěna lékárnička první pomoci. Plánované školení práce ve skladu je pro nové pozice skladníka, řidiče vysokozdvížného vozíku a stávajícího skladníka, ostatní zaměstnanci skladu školení mají. Školení osoby odpovědně způsobilé v oblasti BOZP a PO je plánováno na pozici zástupce společnosti, který bude mít tuto činnost v popisu práce a bude zastupovat majitele společnosti. Ceny školení byly zjištěny na internetových stránkách firem nacházejících se v blízkosti společnosti anebo se sídlem v hlavním městě, kvůli dostupnosti pro zaměstnance. Volba výběru školitele byla ovlivněna i způsobem školení, přednost byla dána osobnímu přístupu, kde je prostor pro případné dotazy oproti online školení.

Tabulka 15 Přehled školení plánovaných na rok 2020

Školení	četnost	cena	počet	cena celkem
vstupní školení předpisů BOZP	při nástupu	zaměstnavatel	4	0 Kč
školení BOZP	1x/rok	zaměstnavatel	9	0 Kč
školení PO	1x/rok	zaměstnavatel	9	0 Kč
školení řidičů	1x/rok	350 Kč	9	3 150 Kč
školení řidičů manipul. vozíků (následně)	1x/rok	350 Kč	1	350 Kč
školení řidičů manipul. vozíků	1x/rok	4 500 Kč	1	4 500 Kč
školení první pomoci	1x/2 roky	400 Kč	2	800 Kč
školení práce ve skladu	1x/2 roky	100 Kč	3	300 Kč
školení vedoucích	1x/3 roky	6 400 Kč	1	6 400 Kč
Celkem				15 500 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce 15 je uveden celkový finanční rozpočet na potřebná školení pro současné i příchozí zaměstnance, který byl vypočten na 15 500 Kč.

3.4 Vyhodnocení výsledků praktické části

Práce byla rozdělena do dvou částí.

První část byla zaměřena na vyhledávání rizik, a to metodou popisovanou autorem Neugebauerem (2014, s. 51-53) identifikace a hodnocení rizik, která byla podpořena výpočtem míry výskytu úrazů u profesí vyskytující se na pracovišti, dále pro srovnání skutečného stavu s optimálním stavem proběhlo vlastní šetření v celém areálu společnosti. Součástí práce bylo sestavit otázky do dotazníku pro současné zaměstnance. Vyhodnocení dotazníkového šetření bylo doplněno zjištěním z rozhovorů se zaměstnanci a výsledek podpořil šetření BOZP ve společnosti.

Druhá část byla zaměřena na doporučení potřebných opatření proti nalezeným rizikům vyplývajících z šetření ve společnosti. Nedostatky byly nalezeny v oblasti legislativy, kde je potřebná aktualizace Řádu skladu. Dále bylo doporučeno zavedení směrnice k zajištění jednotného postupu při vstupu třetích osob do areálu společnosti, jejíž návrh je přílohou 7. Po realizaci navržených opatření a doporučení je nutné aktualizovat Směrnici BOZP a Pracovní řád, kde budou opatření zapracována.

Všechna navrhovaná doporučení byla finančně vyčíslena. Pro vyčíslení nákladů na BOZP bylo potřeba zjistit částku na pořízení OOPP pro příchozí zaměstnance a na obměnu OOPP pro současné zaměstnance. Pracovní prostředky a oděvy byly vybrány podle stanovených norem. Pro vyčíslení nákladů byly použity ceny od dvou největších prodejců, kteří se specializují na prodej OOPP, kde byla porovnána výhodnost pořízení. Dále byla v práci navržena a finančně vyčíslená povinná školení pro příchozí i současné zaměstnance, která byla doplněná školením první pomoci, které není ze zákona povinné, ale na základě šetření bylo doporučeno jako potřebné. Do celkového finančního nákladu byly dále zahrnuty položky na pořízení bezpečnostních značek a vyznačení komunikací pro pěší a automobily v areálu společnosti.

3.4.1 Hodnocení plnění zákonné povinnosti a předepsaných předpisů

Příloha 6 obsahuje tabulku 26 Hodnocení plnění předepsaných předpisů BOZP, kde byly sestaveny zákonem stanovené povinnosti a předepsané předpisy na zajištění BOZP, jejíž plnění bylo zjištěno šetřením ve společnosti a oznámkováno známkou 1 až 3. Znamka 1 označuje splnění, známka 2 označuje částečné splnění a 3 značí nesplněno. Z celkových 53 předepsaných předpisů k zajištění BOZP ve společnosti, jak uvádí v tabulka 26, bylo splněno 35 úkonů na výbornou, 6 částečně a 12 nebylo splněno vůbec.

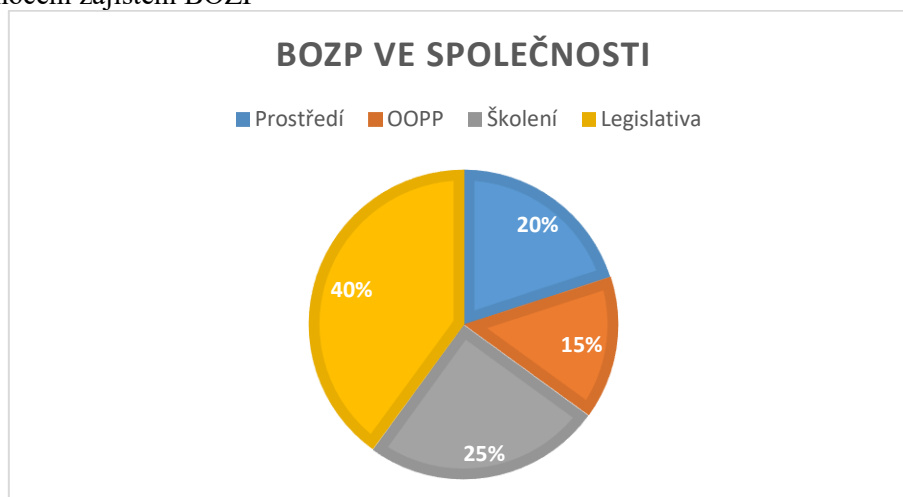
$$\frac{53}{83} * 100 = 64\%$$

Výpočtem bylo zjištěno, že společnost plní předepsané předpisy BOZP na 64 %.

3.4.2 Hodnocení zajištění BOZP

Při hodnocení administrativní zátěže spojené se zajištěním BOZP bylo vycházeno z poznatků z teoretické části, které byly podporou pro vlastní šetření ve společnosti. Všechny metody pro získání informací, které byly použité v této práci ucelily představu o provozu společnosti. Při hodnocení zátěže na zajištění BOZP ve vlastní režii, byla váha dána na počet povinných úkonů, intenzitu zajištění a na vložený čas do zajištění BOZP.

Graf 3 Hodnocení zajištění BOZP

Zdroj: vlastní zpracování

Legislativa obsahuje neustálé sledování změn norem, zákonů a vyhlášek, aktualizaci směrnic, řádů, ale také osobní složky zaměstnanců včetně smluv, zdravotní dokumentace, vedení termínů školení, termíny revizí majetku, plánování jednotlivých úkonů BOZP. Legislativa byla ohodnocena na 40 % administrativních úkonů z celkového zajištění BOZP, většinu obstarává zaměstnavatel sám.

Školení BOZP, PO, vstupní školení, školení řidičů, školení vysokozdvížných vozíků, školení první pomoci. Obecné školení BOZP, PO, vstupní zajišťuje zaměstnavatel sám, speciální školení, skladníků, řidičů a řidičů vysokozdvížných vozíků je řešeno externě. Školení zabírá 25 % zatížení z celkového zajištění BOZP.

Prostředí zahrnuje identifikaci rizik, revize strojů, přístrojů, vozidel, budovy, kotle, komínů, el. vedení, el. přístrojů, HZS. Identifikaci rizik zajišťuje zaměstnavatel s vedoucím a zaměstnanci, ostatní externí firmy, hodnoceno 20 %.

OOPP letní oděvy nákup 1x do roka, zimní 1x za 2 roky, pomůcky 1x za 3 roky dle tabulky č. 7, mimořádné nákupy dle potřeby během roku, zajišťuje zaměstnavatel s vedoucím, ohodnoceno 15 % z celkové zátěže.

Návrhy na zajištění BOZP

Trh nabízí malým společnostem pomoc odborníků, kteří smluvně převzou část úkonů na zajištění BOZP. Tím není míněno, že by firmy převzaly zodpovědnost, kterou vždy nese majitel. Firmy poskytují koordinátora, kterým je odborník na danou oblast, kterou se společnost zabývá, a podle domluvy převezme celý systém řízení BOZP nebo alespoň jeho podstatnou část. Firma Vamberský, která se nachází v blízkosti společnosti zajišťuje veškerou dokumentaci směrnic a řádů, včetně sledování novelizací předpisů, vyhledávání a vyhodnocování rizik, likvidaci pracovních úrazů, evidenci a výdej OOPP, evidenci termínů lékařských prohlídek, školení, kontrol a revizí, poradenství, vypracování evakuačních plánů, zajištění školení, revizí a kontrol. Firma Vamberský na základě zkušeností doporučuje čtvrtletní osobní kontroly mimo mimořádných událostí, u kterých asistují a jednají s úřady. Cena **10 000 Kč/rok** za odbornou asistenci na zajištění BOZP firmou Vamberský by byla připočtena k celkové částce. Firma s odbornou pomocí by snížila zatížení na zajištění BOZP v legislativě, a to administrativními úkony spojené se zákonnými předpisy, sledováním termínů a vedením dokumentace. V pracovním prostředí by firma pomohla snížit zátěž zejména v identifikaci a hodnocení rizik, zajišťování revizí a měřením expozice. V oblasti školení by se zatížení mohlo snížit tím, že firma provádí odborná školení v oblasti BOZP a PO, a také zařizuje speciální a následná

školení. Firma Vamberský také nabízí pomoc se zajištěním výběru, objednávky a dodáním OOPP dle norem a požadavků. Spolupráce s touto firmou by společnost mohla snížit celkovou zátěž na zajištění BOZP znázorněnou v grafu 3 uvedenými úkony až o 80 % z celkového zajištění BOZP. Tím by společnost zajišťovala BOZP jen 20 %.

Další nabízené řešení je software E-BOZP vyvíjený společností Traiva, který řeší bezpečnost práce a požární ochranu již 12 let. Software nabízí návod k efektivnímu vedení dokumentace BOZP, dokumenty a formuláře, informace, postupy, dále hlídá termíny a vede záznam o každém zaměstnanci. Program E-BOZP je pravidelně čtvrtletně aktualizován, nabízí všechny aktualizace a změny předpisů, přehled noviněk, výrobky pro BOZP a PO. Software E-BOZP Traiva systém obsahuje dva programy, a to Dokumentaci a Organizér. Cena software včetně DPH by navýšila celkovou částku na zajištění BOZP o **2 965 Kč/rok**. Pořízením programu by se zátěž na zajištění BOZP snížila částečně o pomoc v administrativě, a to o 30 % ze 40 % legislativních úkonů uvedených v grafu 3. Tím by byla společnost zatížená na 70 % z celkového zajišťování BOZP.

Společnosti byly nabídnuty dvě řešení, a to od firmy Vamberský, která by převzala 80% činností z celkového zajištění BOZP za smluvní částku 10 000 Kč za rok nebo pořízením roční licence softwaru Traiva v ceně 2 965 Kč, který by společnosti pomohl s návody a dokumenty, a tím snížil zajištění v legislativě přibližně o 30% z celkových úkonů BOZP. Rozhodnutí, zda bude nadále společnost zajišťovat BOZP ve vlastní režii, nebo přijme doporučení z nabízených řešení, bylo ponecháno na majiteli společnosti.

3.4.3 Souhrn finančních nákladů BOZP navrhovaných opatření

Souhrn finanční nákladů na zajištění BOZP pro danou společnost zobrazuje tabulka 16. Do nákladů byla zahrnuta částka na pořízení OOPP na obměnu pro současné zaměstnance a na pořízení OOPP pro příchozí zaměstnance. Další náklad byl vyčíslen z částek navrhovaných opatření, zjištěných šetření, potřebných k zajištění bezpečnějšího prostoru a provozu společnosti. Do souhrnu byl započten náklad na plánovaná školení pro stávající zaměstnance i potřebná školení pro nové zaměstnance.

Tabulka 16 Souhrn nákladů na BOZP

	Cena
OOPP	24 280 Kč
Zajištění areálu	128 983 Kč
Školení	15 500 Kč
Celkem s DPH	168 763 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Celková částka na pořízení OOPP, zajištění prostředí, proškolení zaměstnanců v oblasti BOZP ve společnosti byla vypočtena na **168 763 Kč**. Tato částka je vodítko, jak zajistit vyšší bezpečnost pro zaměstnance společnosti.

Tabulka 17 Cenový návrh na zajištění BOZP

	cena/rok	cena celkem
Odborná pomoc Vamberský	10 000 Kč	178 763 Kč
Licence softwaru Traiva	2 965 Kč	171 728 Kč

Zdroj: vlastní úprava

Při hodnocení zákonné povinnosti bylo zjištěno, že společnost zajišťuje BOZP jen na 64 %. Z tohoto důvodu byly společnosti předloženy dva návrhy na odbornou pomoc při zajištění BOZP, které by finanční rozpočet BOZP navýšily. Navýšení je zobrazeno přehledně v tabulce 17. Rozhodnutí je ponecháno na majiteli společnosti.

Tabulka 18 Finanční přehled společnosti ke dni 31.12.2018

Rozvaha ke dni 31.12.2018	v tisících Kč
Tržby	19 865
Náklady	18 181
Čistý zisk	1 684

Zdroj: justice.cz (2020)

Finanční přehled společnosti uvádí tabulka 18, kde je uveden souhrn tržeb, nákladů a čistý zisk za rok 2018 získaný z Rozvahy dostupné na justice.cz (2020). Čistý zisk společnosti v roce 2018 činil přibližně 1 684 000 Kč.

$$\frac{168\,763}{18\,181\,000} * 100 = 0,93\%$$

Částka na zajištění celkového BOZP byla vypočtena na 168 763 Kč. Z výsledků práce by zajištění doporučujících opatření BOZP v roce 2020 navýšilo náklady společnosti o 0,93 % (v roce 2018 náklady činili 18 181 000 Kč). Vypočtená částka navyšuje zajištění bezpečnosti zaměstnanců, které má vliv na přímý výkon práce. Neinvestování do BOZP přináší výdaje v podobě úrazů a neschopnosti zaměstnanců pracovat, vzniklé škody, vysokých sankcí od úřadů a následných soudních sporů. Při zvážení těchto faktů a přihlédnutí k Rozvaze z minulých let, není částka na zajištění BOZP velkým nákladem pro společnost.

3.5 Navrhované změny a doporučení

Navrhované změny a doporučení v oblasti BOZP popsané v této práci byly finančně vyčísleny pro potřeby zaměstnavatele a pro ucelení představy budoucí investice. Celková částka **168 763 Kč** zahrnuje pořízení OOPP, zajištění pracovního prostředí a proškolení současných i budoucích zaměstnanců společnosti.

Novelizace BOZP ve společnosti bude provedena odstraněním nedostatků a přijetím navrhovaných doporučení, uvedených v tabulce 19, které budou následně zapracovány do vnitřních předpisů.

Tabulka 19 Nápravná opatření

Název	Opatření	Začlenění
kategorizace prací	prokazatelné seznámení, založení do osobního spisu	Směrnice BOZP
povinnosti vedoucího	stanovit podle odstavce 2.3.1	Směrnice BOZP, Pracovní řád
sankce	stanovit podle odstavce 2.2.13	Pracovní řád
docházkový systém	příchod - odchod zaměstnanců	Pracovní řád
vstup do areálu	kniha návštěv	Směrnice o postupu při vstupu třetích osob do areálu spol.
označení komunikací	vymezení bezp. prostoru pro pěší	Směrnice BOZP
bezpečnostní značky	cedulkový systém příkazů a zákazů	Směrnice BOZP, Řád skladu
bezpečnostní pokyny	pokyny chování ve skladu	Řád skladu
protiskluzové pásy	označení schodiště	
identifikace rizik	4 x rok	Směrnice BOZP
OOPP	dle norem	Směrnice BOZP, Řád skladu
lékárnička	pořízení do skladu	Směrnice BOZP
školení první pomoci	školení pro zaměstnance	
cvičení zdolávání mimořádných událostí	nácvik evakuace	

Zdroj: vlastní zpracování

Změny budou zapracovány do těchto vnitřních předpisů. Tvorba vnitřních předpisů není předmětem této práce. Při tvorbě a aktualizaci vnitřních předpisů, může společnost využít navrhované pomoci k zajištění BOZP firmou Vamberský, který tvoří vnitřní předpisy na míru každé společnosti nebo podle vzoru dokumentu z programu firmy Traiva.

Směrnice BOZP

Po přijetí navrhovaných změn a doporučení je nutné aktualizovat stávající směrnici BOZP o navrhované změny a doporučení uvedené v tabulce 19. Návrh obsahu směrnice je uveden v příloze 8.

Směrnice Pracovní řád

Pracovní řád společnosti lze charakterizovat jako stručný a přehledný. Rozhodnutím majitele společnosti nebyl dán Pracovní řád k dispozici pro zveřejnění v bakalářské práci. Pracovní řád má významnou roli a nesmí být brán na lehkou váhu, proto musí být doplněn o sankce uvedené v teoretické části 2.2.13. Do Pracovního řádu je dále nutné zapracovat přesně stanovené kompetence, povinnosti a pokyny k jednotlivým činnostem vedoucích zaměstnanců, odst. 2.3.1.

Směrnice o postupu při vstupu třetích osob do areálu společnosti

Na základě výsledků šetření, bylo doporučeno vydat směrnici k zajištění jednotného postupu při vstupu třetích osob. Návrh směrnice je přílohou 7 této práce.

Řád skladu

Při šetření bylo zjištěno, že Řád skladu je zastaralý a neodpovídá skutečnosti. Řád skladu je nutné novelizovat podle ČSN 26 9030 Manipulační jednotky. Tato norma určuje všeobecné zásady pro tvorbu manipulačních jednotek a pro jejich bezpečnou manipulaci a skladování. Řád musí být aktualizován jedenkrát za rok a zaměstnavatel je povinen zaměstnance s Řádem prokazatelně seznamovat. Řád skladu, jak je uvedeno na webových stránkách společnosti (BEPO Ostrava, 2020), musí obsahovat tyto stanovy:

- Jméno osoby zodpovědné za sklad, údržbu, opravy a prohlídky zařízení a prostředků.
- Bezpečnostní a organizační opatření pro bezpečný provoz:
 - a. manipulaci se skladovými zásobami (příjem, skladování, výdej);
 - b. vytváření manipulačních jednotek;
 - c. obsluhování skladovacích zařízení a prostředků;
 - d. pohybu dopravních prostředků a osob;
 - e. používání cest, uliček a jiných komunikací včetně úklidu, údržby a osvětlení.
- Termíny technických prohlídek a kontrol zařízení a prostředků skladu.
- Určení provozních a neprovozních ploch skladu.
- Vybavení a místa pro použití OOPP.
- Organizaci školení, kontrol a testování zaměstnanců.
- Plán skladu včetně schématu pohybu osob a dopravních prostředků, směrů příjezdu a odjezdu a způsobu parkování.

4 Závěr

Hlavní náplní této práce bylo vypracovat BOZP pro společnost, která plánuje přijmout nové zaměstnance a tím rozšířit oblast působnosti BOZP. Základem bylo zjištění současného stavu BOZP a vymodelovat stav nový pro větší počet zaměstnanců, a tím doporučit potřebná opatření nebo upozornit na případně zjištěné nedostatky. Na požádání majitele společnosti byly vyčísleny náklady na celkové zajištění BOZP ve společnosti, včetně navrhovaných změn a doporučení.

V hodnocení byly sepsány všechny zákonné povinnosti a předpisy, které byly dle šetření ve společnosti následně oznámkovány a výpočtem bylo zjištěno, že společnost plní povinnosti BOZP na 64 %. Po zhodnocení všech úkonů BOZP zajišťovaných společností, které společnost zatěžují, byly nabídnuty varianty systému vedení BOZP, včetně finančních nákladů.

Nejzávažnějším problémem ve společnosti, který byl zjištěn šetřením, byl nezajištěný vstup do areálu. Zdánlivě s BOZP nesouvisí, ale pokud dochází k nekontrolovanému pohybu osob po areálu skladu, kde se skladují palety do výšky 3,5 m a kde se pohybují motorová vozidla a vysokozdvizný vozík, není možné zajistit bezpečí těchto osob. I z hlediska PO musí být jednoznačně prokazatelný počet osob včetně zaměstnanců vyskytujících se v prostorách společnosti, s tím souvisí i příchod zaměstnanců na pracoviště a jejich odchod. Je nutné, aby společnost s příchodem nových zaměstnanců zavedla docházkový systém.

Zajištění BOZP je rozsáhlá činnost, kterou nelze řešit jednorázově. Tato disciplína vyžaduje neustálou pozornost. Společnost je malá na zapojení do systémů jako je Bezpečný podnik, OHSAS nebo jiných systémů, které spolupracují s úřady na mezinárodní úrovni. Z těchto důvodů byly do doporučení navrženy systémy, které nabízejí podporu a odbornou pomoc při zajištění BOZP. Bezpečnost na pracovišti a předcházení úrazů a nehod je v zájmu všech, jak zaměstnavatele, tak i zaměstnanců. Příchodem nových zaměstnanců musí být jasně stanovená pravidla nejen BOZP, ale celé organizace práce. Důkladným zaučením zaměstnanců a nastavením jasných pravidel lze předejít mnohým nedorozuměním nebo nejasnostem, které by mohly být příčinou úrazu nebo ohrožení. Stanovená pravidla je nutné vydat interním dokladem (směrnici nebo řádem) a v něm zároveň stanovit sankce za nedodržení stanovených předpisů.

Bezpečnost by měla být nedílnou součástí každé společnosti bez ohledu na velikost nebo činnost. V rámci komunikace s partnery si lze vyměňovat zkušenosti i ve vztahu k BOZP. BOZP by mohla spojit společnosti ve spolupráci v předávání zkušeností, postřehů, nápadů, jak dosáhnout vyšší bezpečnosti. Opatření vznikají na základě událostí z praxe, které už nastaly, co se stalo může se stát jinde a jindy, proto vznikl registr rizik. Obor rizikového inženýrství se zabývá otázkou hodnocení rizik, proč se úraz stal a jak zabránit, aby se neopakoval. Řešení některých nehod by mohla spočívat v otázce, proč se nestala stejná nehoda v jiné společnosti. Úřady se zabývají nehodami z teoretického hlediska, ale komunikace mezi společnostmi a předávání si zkušeností z praxe by mohly být mnohem efektivnější.

BOZP také souvisí s finančními možnostmi společností, kterým se zdánlivě můžou zdát některá opatření zbytečná nebo příliš drahá. Uvědomění si váhy lidského zdraví jsou investice do BOZP přínosem, které ačkoliv nejsou vidět, tak se vrátí. Paretův princip platí i při zajišťování BOZP.

Historický vývoj ukázal změnu a pokrok v bezpečnosti práce. V současné době se působnost BOZP rozšířila o ekologii a nezávadnost výrobků, jak ve výrobě, tak i ve spotřebě, a tím se stala trendy. Tento směr vyžaduje momentální situace a okolnosti této doby. Obor BOZP se bude neustále vyvíjet, je otázkou, zda jde vývoj správným směrem a zda v budoucí podoba BOZP neztratí podstatu svého vzniku, kterou je ochrana zaměstnanců. Důležitost a účinnost BOZP ukazují statistiky pracovních úrazů, úmrtí a nemocí z povolání.

Literatura

Primární zdroje

BECKOVÁ, M. *Revize ČSN EN ISO 9001:2016: zkušenosti s aplikací normy v praxi*. Praha: Verlag Dashöfer, 2018. ISBN 978-80-87963-66-1.

BĚLINA, M. *Pracovní právo*. 4., dopl. a přeprac. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010. Beckovy právní učebnice. ISBN 978-80-7400-186-4.

JANÁKOVÁ, A., DANDOVIČ, E. *Bezpečnost a ochrana zdraví osob při specifickém pracovním zapojení*. Aktualizované a doplněné vydání. Praha: Verlag Dashöfer, 2019. ISBN 978-80-7635-002-1.

JANÁKOVÁ, A. *Abeceda bezpečnosti a ochrany zdraví při práci*. Olomouc: ANAG, 2011. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-685-3.

JAŘABÁČ, K. *Krok za krokem v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci s poznatky z praxe*. Ostrava: Montanex, 2009. ISBN 978-80-7225-.

LEGÁT, V. *Management a inženýrství údržby. Druhé doplněné vydání*. Praha: Kamil Mařík - Professional Publishing, 2016. ISBN 978-80-7431-163-5.

MALÝ, S., SVOBODOVÁ, L., TILHON, J. a MLEZIVOVÁ, I. *Ergonomické stresory pod kontrolou, aneb, Ergonomie - jak na to*. Vydání: druhé. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2019. ISBN 978-80-87676-15-8.

MALÝ, S. *Prevence pracovních rizik*. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2009. ISBN 978-80-86973-88-3.

MĚRTLOVÁ, L. *Řízení lidských zdrojů a lidského kapitálu firmy*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2014. ISBN 978-80-7204-907-3.

NEUGEBAUER, T. *Vyhledání a vyhodnocení rizik v praxi*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-458-3.

NEUGEBAUER, T. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce neboli o čem je současná BOZP*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. Bezpečnost práce v praxi (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-556-4.

NEUGEBAUER, T. *Školení bezpečnosti práce, požární ochrany a motivační školení k prevenci rizik*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-454-5.

SKŘEHOT, P. *Ergonomie pracovních míst a pracovní podmínky zaměstnanců se zdravotním postižením*. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2009. ISBN 978-80-86973-91-3.

ŠENK, Z. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci prakticky a přehledně podle normy OHSAS*. 2. vydání. Praha: Anag, 2012. ISBN 978-80-7263-737-9.

ŠENK, Z. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci ve státní správě a samosprávě: právní předpisy BOZP s odborným komentářem, vzorové dokumenty a formuláře, judikáty k problémovým oblastem BOZP, poznámky a doporučení autora*. Olomouc: ANAG, [2015]. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-953-3.

ŠENK, Z. *1309 testových otázek BOZP*. 1. vydání. Praha: Anag, 2011. ISBN 978-80-7263-647-1.

TOMŠEJ, J. *Zákoník práce v praxi: komplexní průvodce s řešením problémů*. Praha: Grada Publishing a.s., 2018. ISBN 978-80-271-2160-1.

Internetové zdroje

AZ značky - Jan Herštlík: *Ceníky*. Azznacky.cz [online] 2020 [cit. 2020-29-01]. Dostupné z <https://www.azznacky.cz/ceniky>

AZ značky - Jan Herštlík: *O nás*. Azznacky.cz [online] 2020 [cit. 2020-29-01]. Dostupné z <https://www.azznacky.cz/o-nas>

BEPO Ostrava: *Místní řád skladu*. Bozp-bezpecnost.cz [online] 2020 [cit. 2020-01-01]. Dostupné z <https://www.bozp-bezpecnost.cz/Mistni-rad-skladu-d370.htm>

Bezpečnost práce info. *Historie bezpečnosti a ochrany zdraví při práci*. Bezpecnostprace.info [online] 2019 [cit. 2019-08-12]. Dostupné z <https://www.bezpecnostprace.info/?s=historie>

BOZP info: *Bezpečný podnik*. Bozpinfo.cz [online] 2019 [cit. 2019-21-12]. Dostupné z <https://www.bozpinfo.cz/zkusenosti-z-proverek-systemu-rizeni-pokryvajici-oblast-bezpecnosti-prace-pracovnepravnich-vztahu-v>

CANIS SAFETY a.s.: *O společnosti*. Canissafety.cz [online] 2020 [cit. 2020-09-01]. Dostupné z <https://www.canissafety.cz/o-spolecnosti/>

Český statistický úřad: *Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz v ČR*. Czso.cz [online] 2019 [cit. 2019-28-12]. Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/czso/pracovni-neschopnost-pro-nemoc-a-uraz-v-ceske-republice-za-rok-2018>

Státní úřad inspekce práce: *Přehled právních subjektů vlastnicích platné osvědčení Bezpečný podnik*. Suip.cz [online] 2019 [cit. 2019-21-12]. Dostupné z http://www.suip.cz/_files/suip-b80a16c798029c3fb34ee3149b545458/prehled-pravnich-subjektu-vlastnicich-platne-osvedceni-ke-dni-22.-rijna-2019.pdf

STRO.M Propagace: *Ceníky*. Stromprop.cz [online] 2020 [cit. 2020-29-01]. Dostupné z <https://www.stromprop.cz/fo1-cenik-a-katalog>

Verlag Dashöfer, nakladatelství, spol. s r.o.: *Vnitřní firemní předpisy*. Dashofer.cz [online] 2020 [cit. 2020-06-04]. Dostupné z <https://www.dashofer.cz/vnitri-firemni-predpisy-productv>

VOCHOC Trade, s.r.o.: *O nás*. Vochoc.cz [online] 2020 [cit. 2020-09-01]. Dostupné z <https://www.vochoc.cz/o-nas.php>

Přílohy

Seznam příloh

Příloha 1 Obrázek společnosti.....	I
Příloha 2 Tabulka identifikace a hodnocení rizik.....	I
Příloha 3 Výběr OOPP	III
Příloha 4 ČSÚ pracovní úrazy v ČR	VI
Příloha 5 Ceník AZ ZNAČKY	VII
Příloha 6 Hodnocení plnění předepsaných předpisů BOZP	VIII
Příloha 7 Směrnice o postupu při vstupu třetích osob.....	XI
Příloha 8 Návrh obsahu Směrnice BOZP	XII

Příloha 1 Obrázek společnosti

Obrázek 3 Společnost X

Zdroj: mapy.cz

Příloha 2 Tabulka identifikace a hodnocení rizik

Tabulka 20 Identifikace a hodnocení rizik

Prostor	identifikace	zdroj rizika	P	Z	R	opatření	
Kanceláře	podlaha – koberec	poranění z pádu, zakopnutí	3	2	6	nepokládat předměty na podlahu, odstranění všech nebezpečných překážek v prostoru kanceláře,	
	nábytek – židle, stůl, skříňe, zásuvky	poranění z pádu, úderem, skřípnutí	3	2	6	ergonomicky rozmístění nábytku,	
	PC s příslušenstvím	el. zkrat		2	4	8	revize ČSN 33 1500, preventivní údržba, včasné odborné opravy, používat přepěťové zařízení, při odchodu vypínat přístroje,
			bolest hlavy, očí	2	4	8	dodržovat přestávky,
	el. zásuvky	zásah el. proudem	2	5	10	nezapínat přístroje bez revize, nesahat mokřma rukama,	
	kopírka, tiskárna,	vdechnutím drobných částic a výparů	1	2	2	pravidelné revize, manipulace jen oprávněné osoby,	
	skartovačka	vtažení volných částí oděvu	3	3	9	nenaklánět se nad skartovačku, věnovat pozornost kravátám, volnému oděvu a šperkům,	
	telefon	poškození sluchu	1	4	4	mít nastavený přístroj na doporučenou hranici hlasitosti,	
	kancelářské potřeby	poranění říznutím, píchnutím	2	1	2	zvýšená pozornost při používání,	
	obrazy, nástěnka, poličky	poranění úderem	2	2	4	pevné upevnění na stěny, nepřekračovat nosnost úchytů,	

Prostor	identifikace	zdroj rizika	P	Z	R	opatření
	ovzduší	prašnost	2	2	4	dodržovat denní úklid,
	osvětlení	poškozením zraku	2	4	8	pravidelná revize, výměna zářivek,
	topení klimatizace	výkyvy tělesné teploty, bolest hlavy, únava	2	2	4	údržba, seřízení, pitný režim,
šatny	skřínky	poranění úderem, skřípnutí	2	1	2	ergonomicky upravený prostor, dostatečné světlo, bezpečné otvírání skříněk,
toaleta, sprcha	mokrá podlaha	poranění z pádu	3	2	6	protiskluzové rohožky, řádný úklid,
úklid	dezinfekční prostředky	nadýchání se chemické látky, zasažení očí, kůže,	3	3	9	dodržovat návod použití, používat ochranné pomůcky,
	mytí oken	pád z výšky	2	5	10	školení práce ve výškách,
kuchyňka jídelna	elektrospotřebiče	zásah el. proudem	2	4	8	vypínání spotřebičů, nemanipulovat s mokřýma rukama,
	příbory, nádobí	poranění říznutím, píchnutím	3	2	6	zvýšená pozornost při používání,
	horké tekutiny	popáleniny	3	3	9	zvýšená pozornost při používání,
	skřínky, zásuvky	poranění úderem, skřípnutím,	3	2	6	ergonomicky upravený prostor, dostatečné světlo, bezpečné otvírání skříněk,
chodby	povrh – PVC		3	2	6	úklid, označení mokré podlahy,
	osvětlení		1	1	1	pravidelná revize, výměna zářivek, nouzové osvětlení,
	schody		3	3	9	označení schodů, protiskluzové pásky,
sklad	zdvižný vozík	poranění nárazem	3	4	12	nepovolaným vstup zakázán, používání oděvů s reflexními prvky,
	skladování palet	zakopnutí, pád	3	2	6	používání pracovní obuvi s ocelovou špičkou, zvýšená pozornost,
	pád palet	poranění úderem	4	4	16	nepovolaným vstup zakázán, použití ochranné přilby, řádné kladení palet na sebe do patřičné výšky, označení skladovací zóny,
	ovzduší	prašnost	3	4	12	ochrana zraku, odvětrání,
	osvětlení	umělé osvětlení	2	4	8	pravidelná revize, výměna zářivek, nouzové osvětlení,
	vibrace	vysokozdvižný vozík	2	4	8	pravidelné přestávky,
	hluk	přesun palet	2	4	8	chrániče zvuku,
	teplota	sklad nemá topení	3	2	6	dostatečné pracovní oděvy, přestávky, nápoje,
venkovní sklad	zdvižný vozík	poranění nárazem	3	4	12	vyznačení bezpečnostním nátěrem cesty pro pěši,

Prostor	identifikace	zdroj rizika	P	Z	R	opatření
	nákladní auto	poranění nárazem	3	4	12	vyznačení bezpečnostním nátěrem cesty pro pěší,
	pád palet	poranění úderem	3	4	12	vyznačení bezpečnostním nátěrem prostor pro skladování, cesty pro pěší,
parkoviště	auta	poranění nárazem	2	4	8	vyznačení bezpečnostním nátěrem parkoviště.

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 21 zobrazuje klasifikaci pravděpodobnosti vzniku nebezpečí a vážnosti zranění, která byla použita k výpočtu míry rizika.

Tabulka 21 Kategorie relativní četnosti a následků rizik

R – výpočet míry rizika $R = P \times Z$	
P - pravděpodobnost vzniku nebezpečí	Z - zranění a možné následky
1 - nahodilá	1 - poranění bez pracovní neschopnosti
2 - nepravděpodobná	2 - úraz s pracovní neschopností
3 - pravděpodobná	3 - úraz vyžadující hospitalizaci
4 - velmi pravděpodobná	4 - těžký úraz s trvalými následky
5 - trvalá	5 - smrtelný úraz

Zdroj: vlastní úprava, vzor Neugebauer (2014, s. 5)

Příloha 3 Výběr OOPP

Tabulka 22 Nabídka firmy CANIS SAFETY a.s.

OOPP	popis a norma	Kč s DPH
	Blůza CXS LUXY ED pánská, červeno-černá, odepínací rukávy do manžety, kryté zapínání, kapsy. EN 340	531,19
	Kalhoty pánské CXS LUXY ROBIN zdvojená kolena, kapsy, pas v zadní části do gumy, červeno-černé. Prodloužená velikost na 194 cm. EN 340	562,65
	Bunda CXS IRVINE, pánská, červeno-černá zateplená bunda 2v1, odepínací kapuce a rukávy, okraje zakončeny regulovatelnou manžetou, lepené švy, kapsy, reflexní prvky, voděodolnost, paropropustnost 3 000g/m ² /24 hod.	879,00
	Kalhoty pánské zateplené flanelem s náprsenkou, zdvojená kolena s možností vložení kolenních výztuh, kapsy, reflexní doplňky. EN 340	978,00
	Rukavice kožené KALA, EN 388, EN 420 a - odolnost proti oděru b - odolnost proti proříznutí c - odolnost proti roztržení d - odolnost proti propíchnutí	54,00

OOPP	popis a norma	Kč s DPH
	Rukavice CXS ZORO WINTER , zimní, kombinované. EN 388, EN 511, EN 420 EN511 EN388 EN420	71,00
	Rukavice povrstvené rukavice NINA EN 388, EN 420	13,00
	Obuv CXS STONE PYRIT S3 , černá celokožená s ocelovou špicí. EN ISO 20345	531,00
	Obuv poloholeňová CXS STONE TOPAZ S3 , zimní, černá s ocelovou špicí. Kožený svršek, podšívka Cambrelle zateplená umělým kožíškem, PU-PU olejvzdorná, antistatická, protiskluzová podešev. EN ISO 20345	489,00
	Ochranná přilba 3M G3000 , hmotnost: 310 g. EN 397 - ochrana před padajícími předměty.	629,20
	Ochranná přilba se štítem 3M G3000 , štít, držák, adaptér EN 397	1441,00
	Brýle ochranné čiré CXS ROY EN 166, EN170	83,00
	Brýle ochranné kouřové CXS SPARK , ochrana UV 385. Vhodné pro použití při řízení. EN 166, EN172	83,00

Zdroj: canissafety.cz (2020)

Tabulka 23 Nabídka firmy VOCHOC

OOPP	popis a norma	Kč s DPH
	Blůza montérková s odepínacími rukávy, kapsy, zip krytý légou, suchý zip u krku. Pružné náplety na rukávech, které lze odepnout. Kontrastní barevné doplňky. EN 340	385,00
	Kalhoty montérkové s lácem, kapsy, zapínání na knoflíky. Kontrastní barevné doplňky a zdvojená, zesílená kolena. EN 340	379,00

OOPP	popis a norma	Kč s DPH
	Bunda pracovní NYALA, zateplená, nepromokavá s kapucí v límci, reflexní doplňky. Materiál povrstvený PVC, 230 g/m ² . EN 340	379,00
	Zimní kalhoty s lacem TITAN, modré. Větru a voděodolný materiál. Boční zapínání na knoflíky. EN 340	402,00
	Rukavice pracovní celokožené ISSA; z lícové hověziny. Odolnost vůči oděru, prořezu, trhání, propichu. EN 388	81,00
	Rukavice pracovní, zimní, celokožené z hovězí štípenky, se širokou manžetou a zesílenou dlaní a palcem. EN 388	76,00
	Rukavice úklidové STARLING EN 388	16,00
	Celokožená bezpečnostní polobotka s ocelovou špicí, reflexní pruh, svršek: buvolí useň, antistatická. EN ISO 20345	313,00
	Obuv zimní poloholeňová z hovězinové usně, oděruvzdorná s výbornou absorpcí energie při došlapu, bezpečnostní ocelová obuv s odolností proti nárazu. EN ISO 20345	759,00
	Přilba 3M Peltor G3000 Solaris, různé barvy. EN 397	448,00
	Ochranná přilba se štítem 3M G3000 štíť, držák, adaptér	1143,00
	Brýle ochranné čiré TERREY EN 166 F	45,00
	Brýle ochranné kouřové TERREY EN 166 F	60,00

Zdroj: vochoc.cz (2020)

Příloha 4 ČSÚ pracovní úrazy v ČR

Tabulka 24 Ukazatele pracovní úrazovosti v ČR v roce 2018 v odvětvích podrobně (ČSÚ)

Odvětví podrobně (CZ-NACE)	počet pojištěnců	počet prac. úrazů s PN	dny pracovní neschop.	četno st prac. úrazů	prům. procento	prům. doba trvání
1 Rostl. a živ. výroba, myslivost a souv. čin.	93 312	2 304	135 418	2,47	0,398	58,78
2 Lesnictví a těžba dřeva	16 342	281	18 568	1,72	0,311	66,08
3 Rybolov a akvakultura	1 146	23	1 127	2,01	0,269	49,00
5 Těžba a úprava černého a hnědého uhlí	14 312	226	31 435	1,58	0,602	139,09
6 Těžba ropy a zemního plynu	462					
7 Těžba a úprava rud	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.
8 Ostatní těžba a dobývání	5 407	95	6 477	1,76	0,328	68,18
9 Podpůrné činnosti při těžbě	2 010	76	5 244	3,78	0,715	69,00
10 Výroba potravinářských výrobků	96 359	1 864	103 686	1,93	0,295	55,63
11 Výroba nápojů	16 257	167	9 568		0,161	57,29
12 Výroba tabákových výrobků	1 637	5	235	0,31	0,039	47,00
13 Výroba textilí	25 781	573	28 094	2,22	0,299	49,03
14 Výroba oděvů	17 945	88	4 466	0,49	0,068	50,75
15 Výroba usní a souvis. výrobků	4 888	45	2 381	0,92	0,133	52,91
16 Zprac. dřeva, vyr. dřev., kork., prout.	35 112	973	51 260	2,77	0,400	52,68
17 Výroba papíru a výrobků z papíru	20 483	328	20 688		0,277	63,07
18 Tisk a rozmnožování nahaných nosičů	18 397	158	6 837	0,86	0,102	43,27
19 Výroba koksu a ropných produktů	1 131	7	644	0,62	0,156	92,00
20 Výroba chem. látek a chem. přípravků	32 541	418	23 777	1,28	0,200	56,88
21 Výroba základ. farmaceut. výrobků	11 480	81	3 854	0,71	0,092	47,58
22 Výroba pryžových a plastových výrobků	95 084	1 710	91 099	1,80	0,262	53,27
23 Výroba ost. nekovových minerál. výrob.	55 911	1 141	62 003	2,04	0,304	54,34
24 Výroba zákl. kovů, hutní zprac. kovů;	45 343	896	55 001	1,98	0,332	61,39
25 Výroba kovových konstrukcí a kovoděl.	167 171	3610	175 334	2,16	0,287	48,57
26 Výroba počítačů, elektronických a optic.	49 163	256	10246	0,52	0,057	40,02
27 Výroba elektrických zařízení	106 851	1 080	49 390	1,01	0,127	45,73
28 Výroba strojů a zařízení	131 061	2 309	109 078	1,76	0,228	47,24
29 Výroba motorových vozidel	188 409	2 337	119 745	1,24	0,174	51,24
30 Výroba ostat. doprav. prostřed., zařízení	24 041	336	18 452		0,210	54,92
31 Výroba nábytku	21 799		21 872	2,04	0,275	49,26
32 Ostatní zpracovatelský průmysl	37 024	418	17 816	1,13	0,132	42,62
33 Opravy a instalace strojů a zařízení	41 157	513	29 972	1,25	0,200	58,42
34 Výroba a rozvod elekt., plynu, tepla,	37 548	151	10 253	0,40	0,075	67,90
35 Shromáždování, úprava a rozvod vody	19 775	161	8 884	0,81	0,123	55,18
36 Činnosti související s odpadními vodami	1 504	23	1 663	1,53	0,303	72,30
37 Shromáždování, sběr a odstraň. odpadů	35 935	850	50 378	2,37	0,384	59,27
38 Sanace a jiné činnosti souvis. s odpady	745	4	233	0,54	0,086	58,25
39 Výstavba budov	72 304	879	59 490		0,225	67,68
40 Inženýrské stavitelství	57 174	868	54 694	1,52	0,262	63,01
41 Specializované stavební činnosti	104 807	1 070	68 913		0,180	64,40
42 Velkobch., maloob, opravy mot. vozidel	67 964	625	28 433	0,92	0,115	45,49
43 Velkoobch., kromě motorových vozidel	249 647	1 651	82 494	0,66	0,091	49,97
44 Maloobchod, kromě motorových vozidel	313	3 050	164	0,97	0,144	53,91
45 Pozemní a potrubní doprava	169 794	2 752	192 399		0,310	69,91
46 Vodní doprava	555	9	486	1,62	0,240	54,00
47 Letecká doprava	3 470	5	205	0,14	0,016	41

Odvětví podrobně (CZ-NACE)	počet pojištěnců	počet prac. úrazů s PN	dny pracovní neschop.	četno st prac. úrazů	prům. procento	prům. doba trvání
48 Skladování a vedlejší činnosti	78 668	935	54 502	1,19	0,190	58,29
49 Poštovní a kurýrní činnosti	45 939	873	54 268	1,90	0,324	62,16
50 Ubytování	36 215	246	11 029	0,68	0,083	44,83
51 Stravování a pohostinství	111 427	742	36 935	0,67	0,091	49,78
52 Vydavatelské činnosti	14 671	17	827	0,12	0,015	48,65
53 Čin. v obl. filmů, videozáz. a tel. progr,	3 186	2	102	0,06	0,009	51,00
54 Tvorba programů a vysílání	7 046	23	960	0,33	0,037	41,74
55 Telekomunikační činnosti	23 990	47	2 489	0,20	0,028	52,96
56 Čin. v oblasti informačních technologií	73 770	35	2 254	0,05	0,008	64,40
57 Informační činnosti	14 836	8	496	0,05	0,009	62,00
58 Finan. zprostřed., mimo pojišťovnictví	61 841	58	3 753	0,09	0,017	64,71
59 Pojišťovnictví., zaj. a penz. finan.,	16 857	23	1 055	0,14	0,017	45,87
60 Ostatní finanční činnosti	17 187	18	1 393	0,10	0,022	77,39
61 Právní a účetnické činnosti	49 909	41	1 839	0,08	0,010	44,85
62 Činnosti vedení podniků; poradenství	27 025	51	2 795	0,19	0,028	54,80
63 Architekt. a inženýr. čin; tech. zkoušky	63 375	190	10 855	0,30	0,047	57,13
64 Výzkum a vývoj	30 087	47	2 916	0,16	0,027	62,04
65 Reklama a průzkum trhu	21 413	53	2 248	0,25	0,029	42,42
66 Ostatní profesní, vědecké a tech. čin.	32 636	115	7 046	0,35	0,059	61,27
67 Veterinární činnosti	2 442	10	237	0,41	0,027	23,70
68 Čin. v oblasti pronáj. a operat. leasingu	8 558	76	4 138	0,89	0,132	54,45
69 Činnosti související se zaměstnáním	146 564	1 542	71 422	1,05	0,134	46,32
70 Činnosti cestovních agentur,	11 569	29	2 432	0,25	0,058	83,86
71 Bezpečnostní a pátrací činnosti	41 622	256	23 063	0,62	0,152	90,09
72 Činnosti souv. se stavbami a úpr. krajiny	37 570	391	22 683	1,04	0,165	58,01
73 Administ., kancel. a jiné podpůrné čin.	30 111	136	7 171	0,45	0,065	52,73
74 Zdravotní péče	276 576	1 335	76 663	0,48	0,076	57,43
75 Pobytové služby sociální péče	61 130	642	39 087	1,05	0,175	60,88
76 Ambulantní nebo terénní sociální služby	26 608	216	12 546	0,81	0,129	58,08
77 Tvůrčí, umělecké a zábavní činnosti	12 376	86	4 839	0,69	0,107	56,27
78 Čin. knih., archivů, muzeí aj. kult. zařiz.	21 558	102	4 454	0,47	0,057	43,67
79 Čin. heren, kasin a sázkových kancel.	10 777	29	1 811	0,27	0,046	62,45
80 Sportovní, zábavní a rekreační činnosti	21 884	124	6 451	0,57	0,081	52,02
81 Čin. org. sdruž. osoby za účelem prosaz.	39 651	96	6 456	0,24	0,045	67,25
82 Oprav. počítačů a výr. pro os. potřeb.	9 664	34	1 795	0,35	0,051	52,79
83 Poskytování ostatních osobních služeb	20 878	73	4 174	0,35	0,055	57,18
84 Nežjištěno a doplněno	2 289	12	668			
Celkem	3 100 116	31 670	1 598 446	0,98	0,149	55,62

Zdroj: ČSÚ, vlastní úprava

Příloha 5 Ceník AZ ZNAČKY

Tabulka 25 Ceník - vodorovné značení

Jednosložková barva	Cena s DPH
1 – 50 m ² bílá	200 Kč/m ²
51 – 100 m ² bílá	180 Kč/m ²
101 a více m ² bílá	160 Kč/m ²
1 – 50 m ² barevná	240 Kč/m ²
51 – 100 m ² barevná	220 Kč/m ²

101 a více m ²	200 Kč/m ²
Dvousložkový plast tažený za studena, přechody, šipky, vodící proužky pro slepce	Cena s DPH
1 – 50 m ² bílá	480 Kč/m ²
51 – 100 m ² bílá	460 Kč/m ²
101 – 300 m ² bílá	440 Kč/m ²
Barevná provedení	550 Kč/m ²

Zdroj: azznacky.cz

Příloha 6 Hodnocení plnění předepsaných předpisů BOZP

Tabulka 26 Hodnocení plnění předepsaných předpisů

Dokumentace	předpis	známka	poznámka
Složky zaměstnanců (PS)	Zč. 262/2006 Sb.	1	
Prokazatelné seznámení s BOZP, PO	Zč. 262/2006 Sb. §103, §106, NV č. 361/2007 Sb. §21, Zč. 133/1985 Sb. §4, §16, Vč. 246/2001 Sb. §23,	1	
Prokázaná účast na školeních	Zč. 262/2006 Sb. §103, §106,	1	
Potvrzení zdravotních prohlídek	Zč. 262/2006 Sb. §103, Vč. 277/2004 Sb.	1	
Smlouva o zdravotní péči	Zč. 309/2006 Sb. §2, Zč. 20/1966 Sb. §9, §18, §21, §35, Vč. 145/1988 Sb., NV č. 361/2007 Sb. §14, Zč. 262/2006 Sb. §41-§56, §94,	1	
Akreditace osoby odborně způsobilé	Zč. 309/2006 Sb. §20, NV č. 592/2006 Sb.,	1	
Prevence rizik	Zč. 262/2006 Sb. §101, §102, NV č. 361/2007 Sb., 258/2000 Sb. §2, §30-§39, SR EU 89/391/EHS	1	
Přidělení – převzetí OOPP	Zč. 262/2006 Sb. §104, Zč. 309/2006 Sb. §7, NV č. 495/2001 Sb., NV č. 21/2003 Sb., NV č. 361/2007 Sb. §11, §15, §18, §38, SR EU č. 89/656/ EHS	1	
Kategorizace prací	Zč. 309/2006 Sb. §7, Zč. 258/2000 Sb. §37, §38, §82, §106, Zč. 262/2006 Sb. §102, §103, NV č. 361/2007 Sb.,	1	
Prokazatelné seznámení s kategorizací	Zč. 262/2006 Sb. §102, §103, Zč. 258/2000 Sb. §37, §38, §83, §106	3	navržené opatření
Dokumentace požární ochrany	Zč. 133/1985 Sb. §4-§6, §13, §15, Vč. 246/2001 Sb. §16, §26,	1	
Evakuační plán	Zč. 262/2006 Sb. §102, Vč. 246/2001 Sb. §33	1	
Kniha úrazů	Zč. 206/2006 Sb. §105, Zč. 309/2006 Sb. §12, §13, NV 201/2010 Sb. §2,	1	
Pracovní řád	Zč. 262/2006 Sb. §306,	1	
Řád skladu	Zč. 262/2006 Sb. §106, Zč. 258/2000 Sb. §4, §6, §7, §13§, §15, §21, §84, NV č. 378/2001 Sb. §2-§4, NV č. 168/2002 Sb. §2, §3, NV č. 101/2005 Sb., ČSN 26 9030	2	navržené opatření
Požární řád	Zč. 133/1985 sb. NV č. 172/2001 Sb. §15 Vč. 246/2001 Sb. §31,	1	

Dokumentace	předpis	známka	poznámka
Návody, informace, pokyny k zařízením, strojům, přístrojům,	Zč. 258/2000 Sb. §5, §26, §48, Zč. 102/2001 Sb. §3-§5, §7, §9, NV č. 378/2001 Sb. §2, §3	1	
Revize a opravy stojů, přístrojů, náradí, zařízení, dopravních prostředků	Zč. 309/2006 Sb. §4, Zč. 262/2006 sb. §106, NV č. 378/2001 Sb., Vč. 48/1982 Sb., SR EU 89/391 EH S	1	
Revize komínů, kouřovodů	NV č. 91/2010 Sb.	1	
Revize elektroinstalace	Zč. 174/1968 Sb. §6	1	
Pracovní režim			
Docházka	Zč. 262/2006 Sb. §78-§80	2	nedostatečné
Bezpečnostní přestávky	Zč. 262/2006 Sb. §89, Zč. 309/2006 Sb. §5, NV č. 361/2007 Sb. §15, §18, §38,	1	
Přestávky na jídlo a odpočinek	Zč. 262/2006 Sb. §78, §88, §89, §274,	1	
Prostředí			
Zajištění bezpečnosti osob, pohybující se po areálu s vědomím zaměstnavatele	Zč. 262/2006 Sb., Zč. 309/2006 Sb	3	doporučená investice do zabezpečení
Vstup do skladu, kde se skladují palety do výšky 3,5 m	ČSN 26 9030	3	navržené opatření
Vstup do skladu, kde se pohybuje motorový vozík	Zč. 495/2001 Sb.	3	navržené opatření
Šatny, sanitární zařízení	Zč. 309/2006 sb. §2, §3, NV č. 361/2007 Sb. §54, Zč. 258/2000 Sb. §41, ČSN 73 4108	1	
Prostorové požadavky	Zč. 309/2006 Sb. §2, NV č. 361/2007 Sb. §46, §48,	1	
Úklid a čištění	Zč. 309/2006 Sb. §2, NV č. 101/2005 Sb. §3, NV č. 361/2007 Sb. §45,	1	
Voda na pracovišti	Zč. 258/2000 Sb. §3, §4, NV č. 361/2007 Sb. §53, Vč. 252/2004 Sb.	1	
Místnost pro odpočinek	Zč. 262/2006 Sb. §103, §224, Zč. 309/2006 Sb. §2, NV č. 361/2007 Sb. §55,	1	
Venkovní pracoviště	NV č. 101/2005 Sb., NV č. 361/2007 Sb. §2-§8, §36, §38, §40-§47, §51, §52, Zč. 258/2000 Sb. §30,	3	navržené opatření
Rizikové faktory			
Hluk	Zč. 309/2006 Sb. §7, Zč. 258/2000 Sb. §30-§34, NV č. 148/2006 Sb., NV č. 361/2007 Sb. §39,	1	
Osvětlení pracoviště	Zč. 309/2006 Sb. §2, NV č. 361/2007 Sb. §45, ČSN 73 0580-1, 36 0020, ČSN EN 12464-1, 2,	1	
Prach a drobné částice	NV č. 361/2007 Sb., Zč. 309/2006 Sb. §7, NV č. Sb.	2	navržené opatření
Zvedání břemen	Zč. 309/2006 Sb. §7, NV č. 361/2007 Sb. NV č. 378/2001 Sb.	1	
Nouzové osvětlení	ČSN 1838	3	není povinné

Dokumentace	předpis	známka	poznámka
Mikroklimatické podmínky	Zč. 309/2006 Sb. §7, NV č.361/2007 Sb. §3-§8, Zč. 262/2006 Sb. §104,	1	
Větrání pracoviště	Zč. 309/2006 Sb. §2, NV č. 361/2007 Sb. §41, §42,	1	
Ergonomie	NV č. 178/2001 Sb.	2	navržené opatření
Značky a značení			
Vyhrazené bezpečné uličky, pěší a dopravní komunikace.	ČSN 26 9030	3	navržené opatření
Bezpečnostní značky	Zč. 309/2006 Sb.§6, NV č.11/2002 Sb.,	3	navržené opatření
Bezpečnostní signály	Zč.309/2006 Sb.§6, NV č.11/2002 Sb.,	1	
Orientační plán areálu	NV č. 101/2005 Sb.	3	navržené opatření
Bezpečnostní pokyny	ČSN 26 9030	3	navržené opatření
Ochranné prostředky			
Mycí, čistící, dezinfekční a hygienické prostředky	Zč. 262/2006 Sb. §104, NV č. 495/2001 Sb.	1	
Nápoje	Zč. 262/2006 Sb. §104, Zč. 309/2006 Sb.§7, NV č. 361/2007 Sb. §8, Vč. 252/2004 Sb.	1	
Hasicí přístroje	Vč. 246/2001 Sb. §3	1	
OOPP	Zč. 262/2006 Sb. §104, NV č. 495/2001 Sb., NV č. 361/2007 Sb. §7, §4, §15, §18, §21, §54	2	navržené opatření
Lékárnička první pomoci	Zč. 262/2006 Sb. §102, Zč. 309/2006 Sb. §2	2	navržené opatření
Prevence			
První pomoc	Zč. 262/2006 Sb.§102, §103, §224, Zč. 309/2006 Sb. §2, NV č. 101/2005 Sb.§3, NV č. 361/2007 Sb. §55	3	navržené opatření
Účast zaměstnanců na řešení otázek BOZP	Zč. 262/2006 Sb. §108, §280,	1	
Cvičení zdolávání mimořádných událostí	262/2006Sb. §102, §103, Zč. 309/2006Sb. §2, §3, NV č. 101/2005Sb, §3, NV č. 361/2007Sb. §18, §38	3	navržené opatření

Zdroj: vlastní zpracování

Vnitřní předpis zaměstnavatele upravující vstup třetích osob do areálu společnosti včetně pracovníků kontrolních orgánů

Zaměstnavatel(uvést jeho přesné označení, sídlo, IČ)
zastoupený

K zajištění jednotného postupu při vstupu třetích osob k zaměstnavateli vydávám tento

**Směrnice
o postupu při vstupu třetích osob do areálu společnosti**

1. Úprava vstupu třetích osob do objektu zaměstnavatele je součástí fyzické ostrahy objektu zaměstnavatele, jejímž cílem je mimo jiné zabránit vniknutí a vstupu nepovolaných osob do areálu a předcházet páchání přestupků, trestné činnosti nebo jiného protiprávního jednání.
2. Vstup zaměstnanců zaměstnavatele je upraven samostatným vnitřním předpisem a tento předpis se na ně nevztahuje.
3. Objektem zaměstnavatele je areál, v němž je umístěna provozní budova a sklad včetně spojovacích cest a parkoviště. Objekt zaměstnavatele pro tento účel je vymezen oplocením areálu.
4. Vstup do objektu zaměstnavatele osobám odlišným od zaměstnanců a statutárních orgánů zaměstnavatele (dále jen „návštěvy“) je možný výhradně branou.
5. Návštěvy jsou povinny se při vstupu do objektu zaměstnavatele zaregistrovat předložením identifikačního dokladu, prokazatelně se seznámit s návštěvním řádem zaměstnavatele a uvést, které osoby u zaměstnavatele navštíví.
6. Vstup třetích osob do objektu zaměstnavatele a jejich pohyb je povolen pouze osobám, které doloží, případně prokáží důvod návštěvy. Třetím osobám je vstup povolen výhradně s doprovodem.
7. Návštěvy mohou vstoupit do objektu zaměstnavatele pouze za pracovním účelem. Soukromé návštěvy zaměstnanců v objektu zaměstnavatele nejsou povoleny.
8. Určený zaměstnanec zapíše návštěvu do knihy návštěv a návštěva podepíše seznámení s návštěvním řádem (zahrnuje BOZP a souhlas se zpracováním osobních údajů).
9. Do knihy návštěv se zapisuje čitelně jméno návštěvy, datum a hodina vstupu a odchodu návštěvy a podpis návštěvy s potvrzením o seznámení podle bodu 8.
10. Návštěvy se pohybují v objektu zaměstnavatele pouze s doprovodem a jsou povinny respektovat pokyny uvedené v návštěvním řádu zaměstnavatele.
11. Oprávněnost vstupu do objektu zaměstnavatele kontrolují určené zaměstnanci.

12. Při registraci a kontrole návštěv musí být dodržena ochrana osobnosti podle § 81 NOZ. Podle § 81 NOZ požívají ochrany práva osobnosti, zejména na život a důstojnost člověka, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy.
13. Zaměstnanci záchranných a ozbrojených složek, kteří provádějí neodkladný zásah, mají volný vstup do objektu zaměstnavatele.
14. Pravidla vstupu do objektu se vztahují i na pracovníky kontrolních orgánů, např. zaměstnance inspektorátu práce, ČSSZ, veřejných zdravotních pojišťoven, finančních úřadů apod. Tyto návštěvy se musí prokázat oprávněním ke kontrole, vstup do objektu zaměstnavatele jim však nesmí být odepřen. V ostatním se postupuje podle stanovených pravidel.
15. Zjistí-li zaměstnanec při vstupu návštěvy nebo v průběhu registrace či kontroly jakýkoliv nestandardní postup, neprodleně to oznámí *(uvést příslušného odpovědného vedoucího zaměstnance)*.
16. Vnitřní předpis je v písemné formě za účelem seznámení umístěn v provozní budově na viditelném místě a v elektronické podobě je uložen u zaměstnavatele v sekci vnitřní předpisy.

Tento vnitřní předpis nabývá účinnosti dnem

.....
razítko zaměstnavatele a podpis
jeho oprávněného zaměstnance

Zdroj: Verlag Dashöfer, nakladatelství, spol. s r.o. (2020), vlastní úprava

Příloha 8 Návrh obsahu Směrnice BOZP

Účel

Rozsah působnosti

Pojmy, definice, zkratky

Zabezpečení BOZP a PO

Právní předpisy k zajištění BOZP a PO

Inspekce práce – kontrolní orgán nad BOZP

BOZP - povinnosti zaměstnavatele, vedoucích zaměstnanců, zaměstnanců

Identifikace nebezpečí, hodnocení a řízení rizik

Pracovní úrazy a nemoci z povolání

Školení zaměstnanců o BOZP a PO

Zdravotní způsobilost zaměstnanců

Kategorizace prací

OOPP a ochranné nápoje

Stroje, technická zařízení, dopravní prostředky, přístroje a nářadí

Skladování a manipulace

Kontroly stavu BOZP a Roční prověrka BOZP

Požární ochrana

Závěr

Zdroj: vlastní zpracování